

Årsberetning 2014

Randers Kommune

Årsberetning 2014

Indhold

Borgmesterens indledning	5
Ledelsespåtegning	6
Kommuneoplysninger.....	7
Indledning	8
Grundlaget for budget 2014 - et tilbageblik	9
Sammendrag af den økonomiske situation.....	10
Bevillingsopfyldelse	14
Fokusområder.....	20
Fagudvalgenes regnskabsresultat.....	22
Regnskabsberetning.....	86
Anvendt regnskabspraksis.....	89
Oversigter og noter.....	91

Borgmesterens indledning

Borgmester Claus Omann Jensen

Vi står med et solidt og tilfredsstillende regnskabsresultat for 2014 med en fornuftig likviditet, der sikrer et solidt grundlag for vækst, investeringer og velfærd for 2015. Det er positivt, at der er udvist ansvarlighed, samtidig med at vi har kunnet holde et tilfredsstillende aktivitetsniveau.

Når Byrådet godkender regnskab og årsberetning, bliver der sat punktum for 2014. Årsberetningen indeholder en status over den økonomiske situation og årets samlede økonomiske resultat. Samtidig indeholder den en beskrivelse af de mål, som byrådet har sat sig på en række områder, og i hvilken grad målene er opfyldt.

Regnskabsresultatet viser et overskud på den ordinære drift på 305 mio. kr. Her er det især positivt, at færre personer har modtaget offentlige ydelser på grund af ledighed og sygdom. Det viser sig i regnskabet, hvor udgifterne til overførselsindkomsterne ligger væsentligt under det budgetterede niveau.

Samtidig kan jeg med tilfredshed konstatere, at Randers Kommune lever op til alle krav i regeringens og KLs økonomiaftale for 2014. Og ligesom de fleste af landets kommuner, har vi også i Randers været tilbageholdende med udgifterne for at sikre os mod at blive ramt af sanktioner.

På anlægsområdet har vi i 2014 gennemført projekter, som primært har været rettet mod vedligeholdelse og udbedring af indeklimaproblematikker i den eksisterende bygningsmasse primært på skolerne samt etablering af lærerarbejdspladser på skolerne. Dertil kommer en række solcelleprojekter og fortsat arbejde med modernisering af gadebelysningen. Som følge af tidsforskydninger overføres der i lighed med tidligere år også betydelige anlægsudgifter fra 2014 til de efterfølgende år. Sammen med de allerede afsatte anlægsmidler i budgettet for 2015 og frem vil disse blive anvendt til investeringer, der kan bidrage til beskæftigelsen og fortsat udvikling i kommunen.

Efter finansiering af anlægsinvesteringer på i alt 134 mio. kr. er overskuddet på 188 mio. kr. Et resultat som viser, at vi i Randers Kommune har fået godt styr på økonomien, ligesom der i de enkelte afdelinger og institutioner bedrives ansvarlig og god økonomistyring i den daglige drift.

Samlet set betragter jeg resultatet for 2014 som et solidt og tilfredsstillende regnskab, der udgør et godt grundlag for budgetåret 2015 og den kommende budgetlægning for 2016-2019.

På de næste sider i årsberetningen kan du læse mere om 2014 og dermed også få et indblik i vores afsæt for 2015 og de kommende år. Rigtig god læselyst.

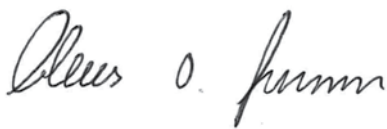
Ledespåtegning

Økonomiudvalget har den 13. april 2015 behandlet og godkendt regnskabet for 2014 for Randers Kommune.

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget og regnskabssystem, idet de deri krævede skemaoversigter findes i særskilt bilag. Vi anser den vedlagte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 2014.

Randers Kommune, den 13. april 2015

Claus Omann Jensen
Borgmester

Hans Nikolaisen
kommunaldirektør

Kommuneoplysninger

Randers Kommune

Laksetorvet
8900 Randers C
Telefon: 8915 1515
Regnskabsperiode: 2014

Økonomiudvalg

Claus Omann Jensen, borgmester
Anders Buhl-Christensen
Jens Peter Hansen
Louise Høeg
Henning Jensen Nyhuus
Torben Hansen
Bjarne Overmark
Frank Nørgaard
Kasper Fuhr Christensen

Direktion

Hans Nikolaisen
Lene Andersen
Lars Keld Hansen
Steinar Eggen Kristensen
Erik Mouritsen

Revision

BDO

Indledning

Årsberetningen giver en status over Randers Kommunes økonomi samt et overordnet indblik i, hvordan 2014 er gået.

I beretningen gives der et overblik over de væsentligste økonomiske forhold i kommunen, endvidere gøres der status over målopfyldelsen i 2014. Regnskabsresultatet beskrives i forhold til det korrigerede budget ultimo 2014, dvs. det oprindelige budget med efterfølgende ændringer.

Fagudvalgenes økonomi beskrives i et afsnit for sig. Redegørelsen er opgjort på bevillingsniveau, og den indeholder en status på fagområdernes økonomi og service, derudover redegøres der for status på kvalitetsmål og indsatsområder i 2014.

I regnskabsberetningen gennemgås det realiserede resultat i 2014. Derudover redegøres der for sammenhængen mellem de opkrævede skatter og kommunens forbrug af ressourcer til drift, anlæg samt finansposter. Afslutningsvis kommenteres likviditeten og den økonomiske stilling pr. 31. december 2014.

Årsberetningen indeholder følgende afsnit:

- Grundlaget for budget 2014 - et tilbageblik
- Sammendrag af den økonomiske situation
- Bevillingsopfyldelse
- Fokusområder
- Fagudvalgenes regnskabsresultat
- Regnskabsberetning
- Anvendt regnskabspraksis
- Oversigter og noter

Grundlaget for budget 2014 - et tilbageblik

Budgettet for 2014 blev vedtaget på grundlag af et budgetforlig mellem Socialdemokraterne, Det konservative folkeparti og løsgænger Erik Poulsen, dvs. 16 ud af byrådets 31 medlemmer.

Op til budgetlægningen for 2014-17 var Randers Kommunes økonomi under pres med lav likviditet til følge. Den indgåede aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2014 sikrede dog et fornuftigt grundlag som følge af et ekstraordinært balancetilskud til kommunerne på i alt 3 mia. kr. i 2014.

Forligspartierne bag budgettet for 2014 ønskede et økonomisk ansvarligt budget for hele 4-års perioden, som levede op til kommunens egne krav til overskud på den ordinære drift. Det var på den baggrund nødvendigt at gennemføre besparelser i budgettet for 2014-17. Forligspartierne fandt det samtidig vigtigt at sikre en fortsat udvikling af kommunen gennem en række nye tiltag på både drifts- og anlægssiden - herunder blandt andet på beskæftigelsesområdet og vedrørende et godt erhvervsklima i Randers Kommune.

Under de daværende rammevilkår var det ligeledes nødvendigt at tænke nyt og finde nye måder at løse opgaverne på. Derfor blev innovation en integreret del af budgetlægningsprocessen. I forlængelse heraf er der identificeret 8 konkrete projekter, der medfører en samlet besparelse på 20 mio. kr. Disse besparelser søges realiseret via en helt ny tilgang til opgaveløsningen. Omlægningen kræver grundig forberedelse, og derfor har besparelserne først virkning fra 2015. Der blev samtidig afsat en innovationspulje til investeringer i projekter med innovative elementer, som kan frigøre ressourcer.

Budgetforliget overholdt regeringens krav om uændrede skatter. Randers Kommunes andel af servicerammen blev ligeledes overholdt, på trods af at rammen på landsplan, som led i aftalen mellem regeringen og KL, blev nedjusteret med 2 mia. kr. Kvalitetsfundsrammerne for anlægsprojekter blev endvidere afskaffet med virkning for 2014.

Serviceudgifter

Stram udgiftsstyring var også et hovedtema i 2014. Sanktionslovgivningen fra tidligere år er videreført i 2014. Det betyder, at en overskridelse af servicerammen på landsplan, vil medføre modregning i kommunernes bloktilskud. Den økonomiske styring i 2014 har således været tilrettelagt med henblik på at sikre, at Randers Kommunes andel af servicerammen overholdes. På den baggrund blev der bl.a. indarbejdet en bufferpulje på 40 mio. kr. under serviceudgifterne til imødegåelse af virkningen af et eventuelt forbrug af frigivne overførsler (uforbrugte midler overført fra 2013). Af nedenstående tabel fremgår serviceudgifterne i budget og regnskab 2014:

Serviceammen 2014	Mio. kr.
Serviceudgifter i budget 2014, ramme	3.775,8
Serviceudgifter i regnskab 2014	3.709,6
Korrektion for bufferpulje	40,0
Underskridelse	26,2

Serviceudgifterne i regnskab 2014 ligger 26,2 mio. kr. under det vedtagne budget. Dette er også en tendens på landsplan, hvor de samlede kommunale regnskaber forventes at ligge betydeligt under den aftalte serviceramme. Dermed kommer sanktionslovgivningen ikke i anvendelse, og bloktilskuddet udbetales således fuldt ud.

I økonomiaftalen for 2014 er kravet om kommunal medfinansiering på 50 pct. for udbetaling af kvalitetsfondstilskuddet til anlægsudgifter bortfaldet. Det betyder for det første, at alle kommuner får det fulde tilskud udbetalt i 2014 og for det andet, at de hidtidige deponeringsregler ikke længere er gældende. Kommunerne er dermed sikret deres fulde andel af kvalitetsfondsmidlerne på 2 mia. kr. uanset investeringsniveauet på kvalitetsfundsområderne i den enkelte kommune. Randers Kommune har i 2014 gennemført anlægsprojekter på kvalitetsfundsområderne (skole, børn, idrætsfaciliteter for børn) for ca. 58 mio. kr.

Sammendrag af den økonomiske situation

Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen sammenfatter alle udgifts- og indtægtsposter i kommunen og giver dermed det samlede overblik over kommunens økonomiske situation:

Mio. kr. 2014	Regnskab	Oprindeligt Budget	Tillægsbevillinger	Korrigeret Budget	Afvigelse
Skatter	-3.949,9	-3.950,7	2,1	-3.948,6	-1,3
Tilskud og udligning	-1.851,3	-1.852,7	2,1	-1.850,6	-0,7
Serviceudgifter*	3.709,6	3.775,8	84,9	3.860,6	-151,0
Indkomstoverførsler	1.767,6	1.844,9	-42,1	1.802,8	-35,2
Renter	19,3	27,2	-6,8	20,4	-1,1
Resultat af ordinær drift	-304,6	-155,5	40,1	-115,3	-189,3
Skattefinansieret anlæg i alt	116,2	130,2	159,4	289,6	-173,4
Resultat af ordinær drift og anlæg	-188,4	-25,3	199,5	174,3	-362,7
Jordforsyning i alt	7,3	13,4	10,9	24,2	-17,0
Ældreboliger i alt	-4,4	5,8	-5,8	0,0	-4,4
Brugerfinansieret område	0,1	0,0	7,0	7,0	-6,9
Årets resultat før finansposter	-185,5	-6,1	211,6	205,5	-391,0
Optagne lån	-92,7	-100,4	-4,6	-105,0	12,3
Afdrag på lån	85,9	57,7	24,5	82,2	3,6
Finansforskydninger	30,8	-29,5	47,8	18,3	12,5
Finansposter i alt	24,0	-72,2	67,7	-4,5	28,5
Kassebevægelse**	-161,5	-78,3	279,3	201,0	-362,5

* Oprindeligt budget og tillægsbevillinger for serviceudgifter er inkl. en ikke-finansieret buffer til serviceudgifter på 40 mio.kr.

** Negative tal betyder kasseforøgelse, positive tal betyder kasseforringelse.

Tillægsbevillinger

Der er givet tillægsbevillinger for netto 279,3 mio. kr., primært som følge af, at der har været store forskydninger mellem årene. Der er således overført uforbrugte driftsmidler på 109,4 mio. kr. fra 2013 til 2014 i forbindelse med overførselssagen for 2014. Herudover er der overført uforbrugte anlægsmidler for 137 mio. kr. Overførslerne fra 2014 til 2015 er beskrevet i afsnit om bevillingsopfyldelse.

Oversigt over tillægsbevillinger 2014 Mio. kr.

Finansielle poster (skatter, tilskud, lån mm.)	
ekskl. Servicebuffer på 40 mio. kr.	31,9
Serviceudgifter, drift ekskl. servicebuffer på -40 mio. kr.	15,5
Overførselsindkomster, drift	-42,1
Skattefinansieret anlæg	22,4
Renter	-6,8
Hvile i sig selv og brugerfinansieret område	12,1
Overførsler fra 2013, drift	109,4
Overførsel fra 2013, anlæg	137,0
I alt	279,3

Tillægsbevillinger vedrørende de finansielle poster udgør 31,9 mio. kr. i 2014, når der korrigeres for servicebufferpuljen på 40 mio. kr. Tillægsbevillingerne vedrører bl.a. efterregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2013 på 1,9 mio. kr., midtvejsregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2014 på 6,2 mio. kr., samt midtvejsregulering af bloktilskuddet på -6,7 mio. kr. Dertil kommer et ekstraordinært afdrag på lån på 24,5 mio. kr. som følge af, at der i regnskab 2013 har været lånt for meget i forhold til den endelige opgørelse af lånerammen. I regnskab 2014 er situationen den samme, idet den endelige opgørelse af lånerammen viser, at der er lånt 21,4 mio. kr. for meget, som følge af de store forskydninger indenfor anlæg – primært vedrørende energibesparende foranstaltninger samt gadebelysningen.

Under serviceudgifterne er der samlet set givet tillægsbevillinger på 15,5 mio. kr., når der korrigeres for ændringen vedr. servicebufferpuljen på -40 mio. kr. Tillægsbevillingerne drejer sig bl.a. om udgifter til valg på 4 mio. kr., omflytning af 13,5 mio. kr. fra arbejdsmarkedsforanstaltninger til det administrative område med henblik på at opfylde intensionerne i kontanthjælpsreformen, merudgifter til mikroflexjob på 3,2 mio. kr. samt udmøntning af lov og cirkulæreprogrammet på 5,5 mio. kr. Dertil kommer, at bevillinger på i alt 17,3 mio. kr. vedr. etablering af lærerarbejdspladser samt fremtidens plejehjem er ændret fra drift til anlæg.

Der er i 2014 givet negative tillægsbevillinger vedr. overførselsindkomsterne for netto -42,1 mio. kr. Dette dækker over store stigninger i udgifterne til aktivitetsbestemt medfinansiering, som modsvares af markante mindredgifter til de øvrige indkomstoverførsler samt forsikrede ledige og arbejdsmarkedsforanstaltninger i øvrigt.

Der er således givet tillægsbevillinger til aktivitetsbestemt medfinansiering på 15,8 mio. kr. i 2014, mens der til de øvrige indkomstoverførsler er givet tillægsbevilling på netto -58,2 mio. kr. Disse bevillinger omfatter bl.a. -13,5 mio. kr. vedr. arbejdsmarkedsforanstaltninger, som er overført til service, jf. ovenfor. Endvidere har der været mindredgifter til sygedagpenge på -11,5 mio. kr., mindredgifter til kontante ydelser og revalidering på -13,3 mio. kr. samt mindredgifter til forsikrede ledige på -6,2 mio. kr.

Se særskilt afsnit om indkomstoverførsler for en uddybning af udviklingen på området i 2014 samt reguleringsordninger på disse områder.

Der er givet tillægsbevillinger til skattefinansieret anlæg for 22,4 mio. kr. Beløbet vedrører primært lærerarbejdspladser på skoleområdet samt fremtidens plejehjem, hvor bevillingen er ændret fra drift til anlæg. Dertil kommer en fremrykning af anlægsprojektet knyttet til gadebelysningen.

På hvile i sig selv områderne (Jordforsyning, ældreboliger og det brugerfinansierede område) er der givet tillægsbevillinger på i alt 12,1 mio. kr. Heraf vedrører størstedelen justering af budgettet for jordforsyning, som netto er reduceret med 10,9 mio. kr. som følge af markedsforholdene.

Resultat af ordinær drift og anlæg

Resultatet af ordinær drift og anlæg beskriver balancen mellem kommunens skattefinansierede indtægter og udgifter på henholdsvis drift og anlæg. Nedenstående tabel viser, at der oprindeligt var forventet et overskud på 25,3 mio. kr. i 2014. Overførsler fra 2013 og tillægsbevillingerne givet i årets løb, betyder, at der i det korrigerede budget var regnet med et underskud på 174,3 mio. kr. på de skattefinansierede områder.

Mio. kr.	Opr. budget	Tillægsbevillinger	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse
Resultat af ordinær drift og anlæg	-25,3	199,5	174,3	-188,4	-362,7
Kassebevægelse	-78,3	279,3	201,0	-161,5	-362,5

(+) = underskud, (+) = forbrug af kasse

Regnskabsresultatet viser imidlertid et overskud på 188,4 mio. kr. Der er altså tale om en afvigelse på 362,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette forklares nærmere nedenfor.

Jf. Randersmodellen kan der overføres uforbrugte driftsmidler til næste budgetår. Derudover kan overskud vedr. anlægsprojekter som følge af tidsforskydninger overføres til efterfølgende år. Når der tages højde for disse forskydninger på drift og anlægsprojekter for henholdsvis 143,7 mio. kr. og 175,0 mio. kr., udgør afvigelse mellem det korrigerede budget og regnskab på det skattefinansierede område 44 mio. kr., som primært vedrører mindreudgifter til indkomstoverførsler.

Afvigelse mellem korrigeret budget og regnskab på resultat af ordinær drift og anlæg kan sammentages således:

	Mio. kr.
Skatter, tilskud og renter	-3,1
Mindreudgifter vedr. overførselsudgiftsområdet (kontanthjælp, beskæftigelsesordninger, førtidspension mm.)	-35,2
Serviceudgifter (centrale konti), der ikke overføres til 2015	-10,2
Skattefinansieret anlæg, som er afsluttet eller overføres til 2016	-1,1
Budgetafvigelse korrigeret for overførsler	-49,6
Overførsel til 2015 - drift	-140,8
Overførsel til 2015 - anlæg	-175,0
Overførsel til 2016 - anlæg	2,7
Samlet afvigelse i forhold til korrigeret budget	-362,7

(-) angiver mindreudgift

Regnskabsresultatet viser en positiv kassebevægelse på 161,5 mio. kr. Dette er 362,5 mio. kr. mere end det korrigerede budget. Likviditeten samt bevægelsen på kassen er nærmere beskrevet i afsnittet om kassebeholdningen nedenfor.

Der er taget højde for budgetafvigelsen i den løbende likviditetsstyring. Overførsel af uforbrugte drifts- og anlægsmidler har som udgangspunkt ingen varig likviditetsmæssig betydning, idet der alene er tale om tidsforskydninger mellem årene.

Kassebeholdning

I forbindelse med budgetlægningen samt den løbende opfølgning i løbet af året er der fokus på den gennemsnitlige kassebeholdning. Men i regnskabssituationen er der fokus på det finansielle resultat og dermed på ultimo beholdningen. I nedenstående afsnit beskrives kassebevægelsen i 2014.

Det finansielle resultat viser et kasseforbedring på 161,5 mio. kr. Primo beholdningen 2014 udgjorde således 33,9 mio. kr. og ultimo beholdningen udgjorde 243,5 mio. kr. inkl. midler (48,1 mio. kr.) hensat til Lejerbo, som administrerer kommunens ældreboliger. Kasseforbedringen skyldes bl.a. drifts- og anlægspåvirkninger samt finansforskydninger. Den største del er forskydninger mellem årene, som ikke giver en permanent ændring af kassebeholdningen. Nedenfor vises en oversigt over de væsentligste forklaringer på udviklingen i kassebeholdningen. Forklaringerne bygger på forskellen mellem oprindeligt budget og regnskabsresultatet:

	Mio. kr.
Kasseforøgelse	
Forventet stigning jf. oprindeligt budget	-78,3
Mindreforbrug ordinær drift og anlæg	-163,2
Jordforsyning inkl. låneoptagelse	-6,1
Ældreboliger inkl. låneoptagelse	-10,1
Ordinær låneoptagelse	7,7
Ordinære afdrag	28,1
Øvrige finansforskydninger	60,3
Brugerfinansieret område	0,1
Kasseforøgelse	-161,5

(-) angiver kasseforøgelse

I forhold til det vedtagne budget har der i 2014 været et mindreforbrug på ordinær drift og anlæg på -163,2 mio. kr. Det er især den øgede opsparing, som har bidraget hertil. Derudover har der på finansieringsposterne set under ét været mindreudgifter. Det drejer sig bl.a. om lavere udgifter til renter og afdrag.

Herudover er der en række poster under finansforskydninger, som bidrager til kasseforbedringen. Finansforskydningerne i regnskab 2014 er specificeret i nedenstående tabel.

Finansforskydninger	Mio. kr.
Ændringer tilgodehavender stat (refusion og moms)	-113,3
Kortfristede tilgodehavender og gæld (aktivitetsbestemt medfinansiering og afkortning supplementsperiode)	113,5
Ændring repoforretning (overskudslikviditet placeret i korte obligationer)	50,5
Landsbyggefond, beboerlån og til betaling af ejendomsskatter	9,6
Finansforskydninger i alt	60,3

(-) angiver kasseforøgelse

Det drejer sig bl.a. om for meget hjemtaget refusion på det sociale område samt periodeforskydninger i principperne for afregning af aktivitetsbestemt medfinansiering. Dertil kommer en afkortning af supplementsperioden med 14 dage. Der tilbagebetales 27 mio. kr. i første kvartal 2015 vedrørende for meget hjemtaget refusion i 2014. Derudover er repoforretningen (placering af overskudslikviditet i korte obligationer) reduceret med 50,5 mio. kr. i 2014 som følge af placering af midlerne i en anden aktivklasse. De øvrige forskydninger udgør -9,6 mio. kr.

Konklusion vedr. det overordnede regnskabsresultat

Der er overskud på resultat af ordinær drift, som har været med til at finansiere anlægsprogrammet samt afdrag på gælden. Det er især den øgede opsparing på driften, som har bidraget hertil. Idet det må forudsættes, at der i 2014 er leveret det af byrådet besluttede serviceniveau til borgerne, må en opsparing af driftsmidler betegnes som et godt resultat.

Der har i løbet af 2014 været en markant forøgelse af likviditeten på 161,5 mio. kr. Der er tale om en stigning på 83,2 mio. kr. i forhold til oprindelige budget. Denne stigning skyldes bl.a. forskydninger mellem årene, for meget hjemtaget refusion, som skal tilbagebetales i 2015 samt mindreudgifter på overførselsindkomster, der må forventes modregnet som led i den kommende økonomiaftale for kommunerne vedr. 2016. Udover de mindre afvigelser som udlignes via kassen, giver regnskabsresultatet således

ikke anledning til en permanent forøgelse af kassebeholdningen. En endelig vurdering heraf kan dog først foretages medio 2015, når regnskabs-tallene på landsplan er kendt og der er indgået en økonomiaftale for 2016 for kommunerne. Såfremt der her måtte vise sig en samlet varig effekt af regnskabsresultatet, foreslås dette beløb reserveret til imødegåelse af risici i forbindelse med budgetlægningen for 2016-19.

Den gennemsnitlige likviditet har været stigende i 2014 og udgør 260,2 mio. kr., og den afspejler den øgende opsparing og det gode regnskabsresultat i øvrigt. Den gennemsnitlige likviditet giver et mere retvisende billede af den finansielle status end kassebeholdningen ultimo året.

Samlet set vurderes regnskabsresultatet som tilfredsstillende.

Bevillingsopfyldelse

Nedenfor beskrives afvigelser i forhold til korrigeret budget. Først opgøres de samlede nettodriftsudgifter opdelt på de enkelte fagudvalgsområder med forklaring på de væsentligste afvigelser. Herefter kommer en oversigt over anlægsudgifter og til sidst omtales finansieringsområdet.

Kommunens nettodriftsudgifter opdeles i serviceudgifter og overførselsudgifter.

Driftsudgifter

Serviceudgifterne budgetteres i henhold til økonomistyringsreglerne. Det vil sige, at budgetterne kun justeres i forhold til nye love, byrådsbeslutninger og demografi. Randers Kommunes definition af serviceudgifter er i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets definition og afgrænsning af serviceudgifter.

Der kan ske overførsel af uforbrugte driftsmidler på serviceudgiftsområderne, jf. kommunens

økonomistyringsregler. Principperne tager udgangspunkt i, at aktiviteterne afholdes indenfor den givne økonomiske ramme. I 2014 besluttede byrådet som led i overholdelsen af service-rammen, at aftaleenhedernes overskud kunne frigives 100 %. Overskuddet på øvrig drift blev fastfrosset med undtagelse af projekter frem til 3. budgetopfølgning. Der kunne løbende søges om frigivelse af indefrosne midler. Dette tiltag var nødvendigt af hensyn til sanktionslovgivningen.

Overførselsudgifterne omfatter de budgetgaranterede områder som kontanthjælp, førtidspensioner og øvrige indkomstoverførsler som sygedagpenge mm. Budgettet lægges hvert år fra bunden med udgangspunkt i KL's skøn over udviklingen på området.

Mio. kr. 2014	Opr. budget	Korrigeret budget	Regnskab	Forskel
Serviceudgifter	3.775,8	3.860,6	3.709,6	-151,0
Indkomstoverførsler	1.844,9	1.802,8	1.767,6	-35,2
Driftsudgifter i alt	5.620,7	5.663,5	5.477,2	-186,2

Randers Kommunes samlede skattefinansierede driftsudgifter udgør netto 5,5 mia. kr. i 2014. Heraf anvendes 3,7 mia. kr. indenfor serviceudgifterne, mens 1,8 mia. kr. anvendes

indenfor overførselsudgifterne. I det følgende redegøres for bevillingsopfyldelse på henholdsvis serviceudgifterne og overførselsudgifterne.

Serviceudgifter

Nedenstående tabel viser serviceudgifterne fordelt på bevillingsområder:

Mio. kr. 2014	Oprindelig budget	Korrigeret budget	Regnskab	Forskel
Serviceudgifter	3.775,8	3.860,6	3.709,6	-151,0
Økonomiudvalget	561,6	562,7	495,0	-67,7
Administration	546,6	542,9	477,5	-65,3
Politisk organisation	15,0	19,9	17,5	-2,3
Børn- og skoleudvalget	1.477,6	1.525,9	1.470,2	-55,7
Skole	922,8	946,7	918,3	-28,4
Børn	374,5	397,8	373,1	-24,7
Familie	180,4	181,4	178,8	-2,5
Beskæftigelsesudvalget	34,6	34,7	32,3	-2,4
Kontante ydelser og foranstaltninger vedr.				
arbejdsmarkeds- og uddannelsesparate borgere	0,0	0,0	0,0	0,0
Udgifter omfattet af beskæftigelsestilskud	34,6	34,7	32,3	-2,4
Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedspare	482,9	496,6	479,8	-16,7
Forebyggende	63,4	69,5	55,0	-14,5
Voksne	419,5	427,0	424,8	-2,3
Områder der adm. af Borgerservice	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljø- og teknikudvalget	186,1	173,5	180,9	7,4
Kultur- og fritidsudvalget	162,4	165,6	157,2	-8,4
Sundheds- og ældreudvalget	855,0	874,6	876,5	1,9
Sundhed	98,5	103,0	99,5	-3,5
Ældre	756,5	771,6	777,0	5,4
Erhvervs- og landdistriktsudvalget	15,6	27,0	17,8	-9,3

(-) angiver mindreforbrug

Der er et mindreforbrug på serviceudgifterne på 151 mio. kr. Heraf overføres 140,8 mio. kr. til 2015.

De opsparede midler er steget fra 109,4 mio. kr. i 2013 til 140,8 mio. kr. i 2014, altså en nettostigning på 31,4 mio. kr. Det er særligt på de øvrige driftsområder uden for aftaleenhederne, der er sket øget opsparring, mens aftaleenhederne samlet set har reduceret de opsparede midler med 10,9 mio. kr. i netto i 2014. Det er primært sket indenfor skoleområdet, børneområdet samt ældreområdet. Samlet oversigt over overførslerne fremgår af nedenstående tabel.

Mio. kr.	2013-14	2014-15	Forskel
Aftaleenheder	81,2	70,3	-10,9
Øvrige - driftsområder	19,1	65,2	46,1
Projekter	9,2	5,4	-3,7
I alt	109,5	140,8	31,4

Den store opsparring af driftsmidler betegnes som et godt resultat, idet det forudsættes, at der i 2014 er leveret det af byrådet fastlagte serviceniveau til borgerne. Der henvises til overførselssagen for en uddybende gennemgang af aftaleenhedernes opsparede midler i 2014.

Randers Kommunes serviceramme for 2014 udgør 3.775,8 mio. kr. inkl. en buffer på 40 mio. kr. og nettoudgifterne på serviceområderne udgør 3.709,6 mio. kr. Dermed ligger Randers Kommune ca. 66 mio. kr. under servicerammen. Når der korrigeres for bufferpuljen ligger Randers Kommune ca. 26 mio. kr. under rammen. Der er tale om samme tendens på landsplan. Kommunerne bliver derfor ikke ramt af sanktionslovgivningen i regnskabsåret 2014.

Det positive resultat vedr. serviceområderne dækker samtidig over udgiftsområder, som har været under særligt pres i 2014. Det drejer sig

om ældreområdet, hvor der har været en kraftig stigning i antal visiterede timer til hjemmeboende ældre. Merudgifterne har været dækket af områdets opsparede midler i 2014. Vintertjenestens underskud er i 2014 nedbragt fra 13,5 mio. kr. til 10,1 mio. kr. primært som følge af den milde vinter. Derudover er der udarbejdet særlige regler vedr. styring af udgifterne, således at det i april måned sikres, at der for resten

af året er et restbudget på mindst halvdelen af det samlede budget til vintertjenesten. På specialundervisningsområdet er man i mål med strategiplanen for afviklingen af underskuddet.

Overførselsudgifter

Nedenstående tabel viser overførselsudgifterne fordelt på bevillingsområder:

Indkomstoverførsler (mio. kr.) 2014	Oprindelig Budget	Korrigeret budget	Regnskab	Forskel
Indkomstoverførsler	1.844,9	1.802,8	1.767,6	-35,2
Børn og skoleudvalget	-1,7	-1,7	-2,3	-0,7
Skole	0,0	0,0	0,0	0,0
Børn 0-5	0,0	0,0	0,0	0,0
Familie	-1,7	-1,7	-2,3	-0,7
Beskæftigelsesudvalget	431,0	524,3	468,5	-55,8
Kontante ydelser og foranstaltninger vedr. arbejdsmarkeds- og uddannelsesparate borgere	180,2	279,7	242,9	-36,8
Udgifter omfattet af beskæftigelsestilskud	250,8	244,6	225,6	-19,0
Socialudvalget og de ikke arbejdsmarkedsparate	1.086,3	935,0	954,0	19,0
Forebyggende foranstaltninger	16,4	13,8	12,5	-1,2
Tilbud til voksne med særlige behov	-7,1	-7,1	-3,2	3,9
Områder der adm. af Borgerservice	1.077,0	928,4	944,7	16,3
Sundheds- og ældreudvalget	329,4	345,2	347,5	2,3
Sundhedsområdet	329,4	345,2	348,4	3,2
Tilbud til ældre	0,0	0,0	-0,9	-0,9

(-) angiver mindreforbrug

Overførselsudgifterne viser et mindreforbrug på 35,2 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. I løbet af året er området nedreguleret med 42,1 mio. kr., så det samlede mindreforbrug i forhold til oprindelige budget 2014 udgør 77,3 mio. kr. Dette område er ikke omfattet af overførselsadgang mellem årene. Nedenfor redegøres for de 3 udgiftstyper indenfor overførselsudgifter: Indkomstoverførsler, forsikrede ledige samt aktivitetsbestemt medfinansiering.

De budgetgaranterede områder m.fl.

Der er netto givet tillægsbevillinger til indkomstoverførslerne på -51,7 mio. kr., hvilket dækker over mindreudgifter på stort set alle de enkelte indkomstoverførsler. Indkomstoverførsler er en

samlet betegnelse for udgifterne til kontanthjælp, sygedagpenge, boligsikring, førtidspension m.fl. Det er de mange reformer på området, som bl.a. er medvirkende årsag til denne udvikling.

Store dele af indkomstoverførslerne er omfattet af den såkaldte budgetgaranti, hvilket betyder, at mer- eller mindreudgifter reguleres for kommunerne under ét. For de såkaldt øvrige indkomstoverførsler sker der kun regulering af det aftalte niveau, såfremt regeringen og KL bliver enige herom.

I 2014 har der også på landsplan været tale om betydelige mindreudgifter på indkomstoverførsler. Regnskabsresultatet for landsplan må såle-

des forventes at ligge markant under det aftalte niveau. Der er endnu usikkerhed om, hvorvidt en efterregulering vil komme på tale, eller afvigelsen på anden vis vil blive modregnet i de kommende forhandlinger mellem regeringen og KL. Dette afklares først i forbindelse med regeringsaftalen for 2016, når regnskabstallene på landsplan er endeligt opgjort.

Forsikrede ledige

Den positive budgetafvigelse skyldes også mindreudgifter til de forsikrede ledige. Udgifterne til de forsikrede ledige kompenseres via det såkaldte beskæftigelsestilskud, hvor kommunerne i landsdel Østjylland kompenseres for mer-/mindreudgifter under ét. Regnskabstallene for de øvrige kommuner i landsdelen kendes endnu ikke, men på baggrund af foreløbige tal forventes en gevinst for Randers Kommune vedr. beskæftigelsestilskuddet for 2014. I løbet af året er udgiften til forsikrede ledige nedreguleret med 6,2 mio. kr. som følge af midtvejsreguleringen af beskæftigelsestilskuddet. Efterregule-

ring og endelig opgørelse af tilskuddet for 2014 kendes medio 2015.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Aktivitetsbestemt medfinansiering har været under pres i 2014. Denne tendens var en udløber af regnskab 2013 og fortsatte ind i 2014. Budgettet for 2014 var lagt med udgangspunkt i KL's forventninger til udgiftsniveauet ud fra det aftalte samlede indtægtsniveau for den kommunale medfinansiering. Der er samlet givet tillægsbevillinger til området for 15,8 mio. kr., hvoraf 6,8 mio. kr. blev kompenseret i forbindelse med midtvejsreguleringen af bloktilskuddet. Niveauet i budget 2015 blev løftet med henblik på at imødegå denne stigning. Endvidere forventes en positiv efterregulering vedr. 2014 i 2015.

Anlæg

I dette afsnit gives et kort overblik over kommunens planlagte investeringer set i forhold til, hvordan året er gået.

Skattefinansieret anlæg Mio. kr. 2014	Forbrug	Oprindeligt Budget	Tillægs- bevillinger	Korrigeret budget	Rest Korrigeret budget
Skattefinansieret anlæg					
Økonomiudvalget	-5,1	-14,9	-9,3	-24,3	19,1
Børn- og skoleudvalget	26,4	30,9	43,1	74,0	-47,6
Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparete	0,9	0,0	2,1	2,1	-1,2
Miljø- og teknikudvalget	79,8	101,7	66,5	168,3	-88,4
Kultur- og fritidsudvalget	11,8	12,5	37,2	49,7	-37,9
Sundheds- og ældreudvalget	2,4	0,0	19,9	19,9	-17,4
Skattefinansieret anlæg i alt	116,2	130,2	159,4	289,6	-173,4

(-) angiver mindreforbrug

Der var i det vedtagne budget afsat 130,2 mio. kr. til anlægsprojekter på det skattefinansierede område i 2014. Hertil kommer overførsel af uforbrugte anlægsmidler samt tillægsbevillinger på 159,4 mio. kr., så det korrigerede budget udgør i alt 289,6 mio. kr. Det har ikke været muligt at gennemføre alle projekter i 2014, og som følge af periodemæssige forskydninger overføres der derfor 175 mio. kr. til 2015.

Aktivitetsniveauet i 2014 svarer stort set til niveauet i det oprindelige budget, og der er

således gennemført anlægsprojekter for brutto 134 mio. kr., og netto 116 mio. kr. Af de store projekter kan nævnes: Indeklima på skolerne (projekterne som strækker sig over perioden 2013-15), etablering af lærerarbejdspladser, bygningsvedligeholdelse generelt, solcelleenergi samt gadebelysning.

Afviselserne mellem korrigeret budget og regnskab er primært fordelt på Børn og skoleudvalget, Miljø og teknikudvalget samt på Kultur og fritidsudvalget og Sundhed- og ældreudvalget.

Børn og skoleudvalget har et uforbrugt budget på 47 mio. kr. bl.a. som følge af tidsforskydninger og omdisponeringer afledt af skolestrukturforliget.

På Miljø og teknikudvalget er der ligeledes en afvigelse på 88 mio. kr. Afvigelsen skyldes bl.a. energibesparende foranstaltninger på kommunens institutioner, som man ikke har nået at gennemføre i 2014. Dertil kommer byfornyelsesprojekter, som helt eller delvist ikke er igangsat endnu. Derudover overføres der beløb vedr. diverse vejprojekter, herunder vej til Sydhavnen som følge af periodemæssige forskydninger. Endvidere er der forsinkelser og periodeforskydninger vedr. udskiftningen af gadebelysningen.

På Kultur- og fritidsudvalgets område overføres der 38 mio. kr. til 2015. Beløbet vedrører Mul-

tihal på Langvang, hvor der ikke er truffet endelig beslutning om projektet, samt multiarena ved Arena Randers. Beløbet blev reserveret til dette formål i forbindelse med budgetlægningen for 2015.

På Sundheds- og ældreudvalgets område overføres der 17 mio. kr. primært vedrørende fremtidens plejehjem samt diverse små projekter på ældreområdet.

"Hvile i sig selv" og brugerfinansierede områder

Hvile i sig selv områderne omfatter jordforsyning og ældreboliger. De brugerfinansierede områder omfatter renovation og et varmeværk. Af nedenstående tabel fremgår regnskabet for disse områder.

Brugerfinansierede områder Mio. kr. 2014	Forbrug	Oprindeligt budget	Tillægsbevillinger	Korrigeret Budget	Rest korrigeret budget
Køb af jord	3,7	13,0	-9,3	3,7	0,0
Salg af jord	-13,2	-22,2	-2,1	-24,3	11,1
Byggemodning	16,7	32,3	17,7	50,1	-33,4
Låneoptagelse	0,0	-11,9	4,5	-7,4	7,4
Jordforsyning i alt	7,3	11,3	10,9	22,1	-14,9
Anlæg ældre- og handicapboliger	-7,9	0,0	-5,4	-5,4	-2,5
Låneoptagelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ældre- og handicapboliger i alt	-7,9	0,0	-5,4	-5,4	-2,5
Brugerfinansieret drift	-0,6	0,0	0,1	0,1	-0,7
Brugerfinansieret anlæg	0,6	0,0	6,9	6,9	-6,3
Brugerfinansieret område i alt	0,1	0,0	7,0	7,0	-6,9

(-) Angiver mindreudgift

Resultatet for jordforsyningen (køb og salg af jord, byggemodning og låneoptagelse) viser en nettoudgift på 7,3 mio. kr. Der er foretaget løbende tilpasninger af området, som følge af udviklingen. Der er stadig særdeles lav efterspørgsel efter jord, og dermed er der heller ikke byggemodnet i det omfang, som blev forventet i forbindelse med budgetlægningen. Beløbet overføres til 2015.

På ældre- og handicapboligområdet er der et nettooverskud på 7,9 mio. kr., beløbet vedrører primært et tillægsbevilget salg af ejendommen på Tronholmen.

De brugerfinansierede områder giver et resultat i balance.

Finansiering

På rentekontoen er der budgetteret med en renteudgift på 27,2 mio. kr. Regnskabet viser et forbrug på 19,3 mio. kr. Budgettet har været tilpasset løbende til renteutviklingen. Afdrag på lån udgør 85,9 mio. kr., som stort set svarer til det korrigerede budget.

Randers Kommune har valgt statsgaranti for 2014 for tilskud og udligning samt skatter. Skatteprocenterne på indkomstskat og grund-

skyld var uændrede fra 2013 til 2014. Mens dækningsafgiften blev reduceret i 2014 fra 5 til 4,5 promille, jf. budgetforlig 2013.

Der er optaget lån for 92,7 mio. kr. vedrørende det skattefinansierede anlægsområde. Låneoptagelse er sket i henhold til lånebekendtgørelsens generelle regler samt på baggrund af særlige dispensationer bevilget af Økonomi- og Indenrigsministeriet i forbindelse med budgetvedtagelsen. Dispensationerne udgør i alt

47,7 mio. kr., og de vedrører kvalitetsfundsområderne samt dispensation til kommuner med lav likviditet. Låneoptagelsen blev gennemført i august 2014. Den endelige opgørelse af lånerammen for 2014 har vist, at der er lånt 21,4 mio. kr. for meget. Beløbet tilbagebetales i 2015 i forbindelse med indfrielse af et 10-årigt lån optaget i 2014.

Finansforskydninger og kassebevægelsen er beskrevet i ovenstående afsnit om udviklingen i kassebeholdningen.

Finansposter Mio. kr. 2014	Forbrug	Oprindeligt budget	Tillægs- bevillinger	Korrigeret Budget	Rest korrigeret budget
Finansiering					
Renter	19,3	27,2	-6,8	20,4	-1,1
Tilskud og udligning	-1.851,3	-1.852,7	2,1	-1.850,6	-0,7
Skatter	-3.949,9	-3.950,7	2,1	-3.948,6	-1,3
Optagne lån	-92,7	-100,4	-4,6	-105,0	12,3
Afdrag på lån	85,9	57,7	24,5	82,2	3,6
Finansforskydninger	30,8	-29,5	47,8	18,3	12,5
Kassebevægelse	-161,5	-78,3	279,3	201,0	-362,5

(-) Angiver mindredrift

Fokusområder i 2014

Folkeskolereformen

Den 1. august 2014 trådte en ny folkeskolereform i kraft. Med den nye folkeskolereform indføres en længere og mere varieret skoledag, der skal sikre, alle elever lærer mere. Eleverne får mere tid til fagopdelte timer og ny understøttende undervisning i en skoledag, hvor lærere og pædagoger samarbejder om elevernes læring, motivation og trivsel. Konkret betyder reformen, at eleverne i fx 4.–9. klasse får flere timer i dansk og matematik. Engelsk fremrykkes til 1. klasse og 2. fremmedsprog fremrykkes til 5. klasse. Der afsættes tid til lektiehjælp og faglig fordybelse i skoledagen og motion og bevægelse bliver integreret i alle elevers skoledag i gennemsnit 45 minutter dagligt. Afslutningsvis indføres der for alle elever, som supplement til den fagopdelte undervisning, ”understøttende undervisning”. Denne undervisning har til formål at supplere og understøtte undervisningen i de fagopdelte timer og kan varetages af både lærere, pædagoger og personale med andre relevante kvalifikationer. Den længere skoledag betyder, at skoledagen for de mindste elever slutter omkring kl. 14, for elever i 4. til 6. klasse omkring klokken 14.30 og for elever i 7. til 9. klasse omkring klokken 15.

Målet med folkeskolereformen er:

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund for de faglige resultater.
- Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Det betyder, at mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test, ligesom andel af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år. Derudover skal reformen være med til at mindske betydningen af social baggrund i forhold til elevernes faglige resultater. Det betyder, at andelen af elever med dårlige læseresultater i de

nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år samtidig med, at elevernes trivsel skal øges.

I Randers Kommune arbejder skoleafdelingen målrettet med at implementere folkeskolereformen, så kvaliteten i folkeskolen styrkes hele vejen rundt. Dette med det formål at alle børn og unge tilegner sig endnu bedre faglige kundskaber og de bedste muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse. I forbindelse med det konkrete arbejde med folkeskolereformen har skoleafdelingen, i samarbejde med medarbejdere og ledere, udarbejdet et idekatalog, der skal give den enkelte skole inspiration og konkrete ideer til, hvordan den nye folkeskolereform kan omsættes til virkelighed ude på skolerne. Dette i forhold til fx motion og bevægelse og den åbne skole, der har et centralt fokus i den nye reform. Der indsamles løbende erfaringer med skolernes arbejde med idekataloget i forhold til at sikre elevernes faglige progression.

I forbindelse med implementeringen af reformen og arbejdet med elevernes faglige progression har regeringen afsat midler til kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere på folkeskolerne. Derudover har Randers Kommune, i samarbejde med Aarhus Kommune, fået bevilliget 11 mio. kr. af A.P. Møller Fonden til et 3-årigt kompetenceudviklingsforløb for alle lærere, pædagoger og ledere på kommunens folkeskoler. Dette kompetenceudviklingsforløb er målrettet implementeringen af folkeskolereformen, og der undervises fx i didaktik og danselse, målstyret læring og trivsel.

Vedrørende finansieringen af folkeskolereformen vedtog byrådet d. 17. februar 2014 en samlet finansieringsplan. Denne finansieringsplan betyder, at undervisningsprocenten fra d. 1. august 2014 er hævet til 44 %, at den understøttende undervisning fordeles med 30 % til lærere og 70 % pædagoger, ligesom antallet af juniorklubber reduceres. På denne baggrund

kan folkeskolereformen, med det blok- og overgangstilskud der følger i 2014 (5 måneder), finansieres. I 2015 forventes det imidlertid, at folkeskolereformen medfører en årlig merudgift på henholdsvis 2,7 mio. kr., stigende til 4,5 mio. kr. i 2016 samt 3,2 mio. kr. i 2017. Fra 2018 forventes den samlede merudgift årligt at udgøre 1,4 mio. kr. Derfor blev der i forbindelse med byrådets vedtagelse af den nye skolestruktur årligt afsat 3 mio. kr. til den langsigtede finansiering af folkeskolereformen.

Fagudvalgenes regnskabsresultat

I det følgende afsnit beskrives fagudvalgenes økonomi. Redegørelsen er opgjort på bevillingsniveau. Fagudvalgenes regnskabsforklaringer tager udgangspunkt i nedenstående oversigt over de samlede driftsudgifter (serviceudgifter + indkomstoverførsler+forsyningsområdet).

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
Driftsudgifter							
Økonomiudvalget	501,7	561,6	-32,3	33,4	562,7	495,0	-67,7
Administration	486,8	546,6	-36,9	33,2	542,9	477,5	-65,3
Politisk org	14,9	15,0	4,6	0,2	19,9	17,5	-2,3
Børn- og skoleudvalget	1.424,8	1.476,0	-4,6	52,9	1.524,2	1.467,9	-56,3
Skole	876,8	922,8	-6,8	30,8	946,7	918,3	-28,4
Børn 0-5 år	375,5	374,5	1,9	21,3	397,8	373,1	-24,7
Familie	172,5	178,7	0,2	0,7	179,7	176,5	-3,2
Beskæftigelsesudvalget	556,5	465,6	95,4	-2,0	559,0	500,8	-58,3
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesparate borgere	312,8	214,8	101,7	-2,0	314,4	275,1	-39,3
Forsikrede ledige	243,7	250,8	-6,2	0,0	244,6	225,6	-19,0
Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparate	1.443,4	1.563,1	-141,5	6,6	1.428,2	1.430,5	2,3
Forebyggende foranstaltninger og anbringelser børn og unge	71,8	79,8	-5,4	8,9	83,3	67,6	-15,7
Tilbud til voksne med særlige behov	423,9	406,3	12,5	-2,3	416,5	418,2	1,7
Kontante ydelser og foran- staltninger vedr. ikke arbejds- markedsparate borgere	947,7	1.077,0	-148,6	0,0	928,4	944,7	16,3
Miljø- og teknikudvalget	190,6	186,1	2,4	-15,0	173,6	180,3	6,7
Skattefinansieret drift	197,5	186,1	2,3	-15,0	173,5	180,9	7,4
Brugerfinansieret drift	-6,9	0	0,1	0,0	0,1	-0,6	-0,7
Kultur- og fritidsudvalget	157,3	162,4	-1,7	5,0	165,6	157,2	-8,4
Sundheds- og ældreudvalget	1.161,0	1.155,6	14,5	17,9	1.188,0	1.190,2	2,2
Sundhedsområdet	436,5	427,9	18,4	1,9	448,2	447,9	-0,3
Tilbud til ældre	724,5	727,7	-3,9	16,0	739,8	743,2	3,4
Erhvervs- og landdistriktsudvalget	11,7	15,6	0,8	10,7	27,0	17,8	-9,3
Driftsudgifter i alt	5.447,0	5.586,0	-67,0	109,4	5.628,4	5.439,6	-188,8

De samlede driftsudgifter i regnskab 2014 udgør 5.439,6 mio. kr., hvilket er 188,8 mio. kr. mindre end det korrigerede budget. Afvigelsen dækker over mindredgifter på service på 151 mio. kr. samt mindredgifter til indkomstoverførsler på 35,2 mio. kr. Se afsnittet om Bevillingsopfyldelse for uddybende forklaringer. På de efterfølgende sider redegøres der for udvik-

lingen på de enkelte bevillingsområder samt for konsekvenserne for budget 2015.

Derudover redegøres der for status på kvalitetsmål og indsatsområder i 2014. Graden af mål-opfyldelsen er angivet ved hjælp af nedenstående tre symboler: sol, halvsolyet sol, sky. Definitionen på symbolerne fremgår af nedenstående tabel:

Solen er udtryk for at kvalitetskontrakten er opfyldt eller meget tæt på

Halvsolyen er udtryk for at man er på vej mod kvalitetsmålet, men der er endnu et stykke vej før kvalitetskontrakten er opfyldt

En sky betyder, at der kun er nået mindre resultater siden målet blev opstillet, og at kvalitetskontrakten ikke er opfyldt

Økonomiudvalget

et samarbejde mellem VisitRanders og Randers Amtsavis

Fløres Randers

1.1 Administration og tværgående puljer

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke områder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Stabe og forvaltninger	363,2	343,0	20,7	23,1	386,8	357,8	-28,9
1.2 Redningsberedskab	17,6	17,6	0,0	0,0	17,6	17,0	-0,6
1.3 Lønpuljer, kompetenceudvikling	29,9	41,5	-8,3	5,9	39,0	17,6	-21,4
1.4 Udbetaling Danmark	13,6	14,2	-0,4	0,2	13,9	13,4	-0,5
1.5 Tjenestemand- pensioner og præmier	41,7	59,0	-1,6	0,0	57,3	53,7	-3,7
1.6 Interne forsikringspuljer	17,9	19,4		0,1	19,5	14,9	-4,5
1.7 Lov og cirkulæreprogram	0,0	0,7	-0,7				
1.8 Diverse udgifter og indtægter	3,0	3,2	-0,0	0,0	3,2	3,1	-0,1
1.9 Budgetaftaler	0,0	48,2	-46,5	4,0	5,6	0,0	-5,6
I alt	486,8	546,6	-36,9	33,2	542,9	477,5	-65,3

Tabellen viser, at der totalt er et mindreforbrug på 65,3 mio. kr., som er nærmere kommenteret i efterfølgende punkter.

1.1 Stabe og forvaltninger

Omfatter alle de centrale administrative funktioner. I tabellen herunder er vist udviklingen i udgifterne fra regnskab 2013 til 2014 fordelt på stabe og forvaltninger samt tværgående administrative udgifter.

Tabellen omfatter stabenes og forvaltningernes udgifter til personale og udgifter som hovedsageligt er personalerelaterede f.eks. uddannelse, møder og rejser, befordring, kontorhold, inventar m.v. Det drejer sig om medarbejdere i:

- Afdelinger, som betjener borgere
- Afdelinger, som betjener organisationen(it, personale, sekretariat, økonomi mv.)

Stabe og forvaltninger (mio. kr.)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
Direktion og kom. dir	2,5	2,8	-0,4	0,5	2,9	2,6	-0,3
Fælles økonomi	3,7	3,0	-2,6	0,5	0,9	-1,4	-2,2
Centrale driftspuljer	-23,8	-17,7	-6,5	1,0	-23,2	-26,7	-3,5
Økonomi	16,1	16,1	0,3	1,3	17,7	16,7	-0,9
Personale/HR	13,9	13,4	0,2	-0,3	13,4	12,9	-0,5
Fælles uddannelse adm.	1,2	1,6	0,0	1,6	3,2	0,9	-2,3
Administrative elever	1,4	1,1	0,4	0,1	1,6	1,6	0
Medarbejderordning	-0,2			-0,1	-0,1	-0,1	0
Borgerrådgiver	0,9	0,6		0,1	0,7	0,8	-0,2
CKJ administration	1,2		0,5	1,1	1,6	-0,4	-1,9
Rotationsprojekt	-0,8						
Byrådssekretariat	11,1	11,3		-1,5	9,8	11,4	1,6
Advokat og konsulentbistand	0,6	0,7	0,6	0,1	1,4	1,0	-0,5
Byrådssekretariat projekter	1,1	1,4	1,0	-0,1	2,3	1,0	-1,3
Innovation			0,8		0,8	0,1	-0,7
Markedsføring	0,9	1,2	-0,3	0,2	1,0	0,9	-1,0
Erhvervs- og kultursamarbejde	0,1	0,3	-0,2	0,1	0,2	0,1	-0,1
Borgerservice	17,9	14,9	0,7	-0,3	15,3	15,3	-0,1
IT	87,9	75,0	2,1	2,0	79,2	76,4	-2,8
Erhvervs- og udviklingssekretariat	3,7	4,0		0,5	4,5	4,5	0
Erhvervsservice	0,4	0,3			0,3	0,1	-0,2
Børn, skole og kultur	44,8	42,2	0,1	-0,2	42,1	44,0	1,9
Social og arbejdsmarked	95,8	98,9	19,1	8,9	127,0	122,5	-4,6
Miljø og teknik	53,0	47,6	1,9	-0,1	49,3	50,1	0,7
Tilsyn med boligforeninger			3,0	2,6	5,6	-1,0	-6,6
Sundhed og ældre	25,9	24,3		1,0	25,2	24,4	-0,8
I alt	359,3	342,8	20,7	19,2	382,7	357,5	-25,3

Regnskabet viser følgende udvikling i nettoudgifterne 2011 355,5 mio. kr., 2012 373,4 mio. kr., 2013 359,3 mio. kr. og i 2014 357,5 mio. kr. Eller en stigning fra 2011 til 2014 på 2 mio. kr.

Ændringen skyldes stigende udgifter på jobcenter og miljø og teknik på henholdsvis 25 mio. kr. og 3 mio. kr., der delvis modsvares af et fald i udgifterne til borgerservice (Udbetaling Danmark) på 7 mio. kr., IT 4 mio. kr. og øvrige forvaltninger 9 mio. kr. samt voksende indtægt på overhead på 6 mio. kr.

1.2 Redningsberedskab

Udgiften i 2014 er 0,6 mio. kr. lavere end budgetteret.

1.3 Lønpuljer og kompetenceudvikling

Under lønpuljer budgetteres udgifter til voksenlærlinge, tillidsrepræsentanters vilkår, jubilæumsgratiale og barselsfond.

Barselsfondens opsummerede overskud 2013 på 2,8 mio. kr. blev overført til 2014 og det korrigerede budget var herefter på 30,7 mio. kr. Regnskabet er på 13,9 mio. kr. Dvs. et overskud i 2014 på 16,8 mio. kr. som overføres til 2015. Budget 2015 er nedjusteret til 22 mio. kr. svarende til, at aftaleenhederne bidrager med 0,77 % af lønsummen.

Trepartsmidler. Midlerne fra regeringsaftalen på i alt 8,6 mio. kr. er i 2014 fordelt med 2,1 mio. kr. til DOL og henholdsvis 3,3 mio. kr. til PAU elever og 3,3 mio. til SOSU elever.

Årets udvikling fremgår af nedenstående tabel som viser overskud på voksenlærlinge, jubilæumsgratiale og trepartsmidler.

Lønpuljer og trepartsmidler (mio. kr.)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
Voksenlærlinge		1,6	-1,2		0,4		0,4
TR vilkår			0,8	-0,3			0,4
Jubilæumsgratialeer	2,0	2,6			2,6	2,0	0,6
Barselsfond	25,5	27,9		2,8	30,7	13,9	16,8
Trepartsmidler	2,0	8,6	-6,8	5,9	7,7	1,6	6,0
I alt	29,5	41,5	-8,3	8,7	41,8	17,5	24,3

1.4 Udbetaling Danmark

Oprindeligt budget 2014 var på 14,2 mio. kr., som blev fastsat efter KLs forventninger til administrationsbidraget udmeldt i august 2013. Det endelige bidrag blev fastsat af Udbetaling Danmarks Bestyrelse i december 2013 og blev i alt på 13,4 mio. kr. i 2014.

Overførsler mio. kr.	2014
Afdelinger og stabe	23,0
Barselsfond	16,8
Forsikringer	4,5
Trepartsmidler DOL	5,5
Personaletilpasning forlig 2013	4,0
Øvrige	4,2
I alt	58,0

1.5 Tjenestemandspensioner og præmier

Udgiften er faldet fra 57,3 mio. kr. i 2012 til 53,7 mio. kr. i 2014 eller 3,6 mio. kr. Faldet vedrører præmier til ansatte og pension til lærere i den lukkede gruppe (tjenestemænd), og i begge tilfælde er årsagen et fald i antallet af personer.

Væsentlige budgetændringer

Der er i årets løb godkendt tillægsbevillinger til

Tillægsbev mio. kr.	2014
Boligsagen	3,0
Overhead	-6,5
Jobcenteret	17,0
Lønpuljer og kompetenceudvikling	-7,7
Budgetaftaler	-47,2
Øvrige	4,5
I alt	-36,9

1.6 Interne forsikringspræmier

Regnskabet udviser en udgift på 15 mio. kr. eller 4,5 mindre end budgetteret, hvilket hovedsageligt skyldes mindre udgifter til arbejds-skader.

1.8 Div. udgifter og indtægter efter forsk. love

Den største udgiftspost er kontingent til Kommunernes Landsforening på 3,3 mio. kr.

1.9 Budgetaftaler

Som en del af budgetforliget 2015 blev puljen til personaletilpasning fra budgetforlig 2013 reserveret med 3 mio. kr. i 2015 og 1 mio. kr. i 2016. Buffer vedrørende kørselsudbuddet udviser et overskud på 1,5 mio. kr. og budget 2015 vedrørende kørselsudbuddet er reduceret med 1 mio. kr.

Konsekvenser for 2015-18

Overførsler

Der overføres i alt 58,7 mio. kr. fra 2014 til 2015, hvilket er en stigning på 24,8 mio. kr. i forhold til overførslen fra 2013 til 2014. Overførslerne fremgår af nedenstående oversigt:

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde 1.1 var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Kommunikation med borgerne Det er et mål for Randers Kommune, at 80 % af kommunikationen med borgere og virksomheder er digital inden udgangen af 2015. På Jobcentret er målsætningen at al korrespondance med borgere foregår digitalt allerede i 2014. Målet er at åbningstider for Borgerservice tilpasses til opgavefordeling mellem Udbetaling Danmark og kommunen og til borgernes anvendelse af digital kommunikation	Alle borgere og virksomheder er nu tilmeldt digital post, medmindre de konkret er fritaget herfor. Generelt er kommunikationen mellem Randers Kommune og borgere/ virksomheder i høj grad blevet digital. For alle de store systemer er digitaliseringsgraden på mellem 80 og 90%. Der er internt fortsat løbende uddannelse i digital post samt andre aktiviteter til, at fremme anvendelsen og forståelsen af digital post. Yderligere foretages opfølgning på mængden af fysiske breve og årsager her til. Markedsføring af digital post og aktuelle emner herunder sker fortsat via forskellige medier. Der gennemføres i 2014-15 en analyse af Borgerservice' organisering og opgavevaretagelse bl.a. mhp at sikre overensstemmelse mellem opgavefordeling og åbningstider. Analysen forventes færdig maj 2015.	
Sagsbehandling Det konkrete mål for anvendelsen af SBSYS er, at 90 % af sags- og dokumenthåndteringen i alle afdelinger lever op til følgende:	- Afdelingens projekter og sagstyper er struktureret i SBSYS/Afdelingen har en sikker håndtering af sags- og dokumentoprettelse, opbevaring og kassation. For nye medarbejdere afholdes der hver måned et LærSBSYS kursus. På kurset introduceres medarbejdere til Randers Kommunes overordnede registreringspraksis i SBSYS, desuden opfordres alle nye medarbejdere til at undersøge, hvilke lokale registreringspraksis, der findes i deres afdeling. Alle afdelinger tilbydes et SBSYS reimplemteringsforløb. Forløbet indebærer bl.a. en snak om struktur i SBSYS samt brugen af facetter, således sagerne opbevares korrekt samt generel sagsbehandling i SBSYS. Desuden er implementeringen af MiniSBSYS igangsat på daginstitutionsområdet. I første omgang fordokumentationen på beskyringsbørnene.	

Mål	Status ved udgangen af 2014																			
	- Redigeringer og godkendelser håndteres i et SBSYS-workflow via brug af erindringer. Der er sendt ca. 30.000 erindringer i SBSYS i 2014. Det er vurderingen, at sagsbehandlerne i høj grad benytter erindringer ved redigering og godkendelser procedure. - Afdelingen arkiverer ikke dokumenter af betydning på lokale drev eller netværksdrev. Det er vanskeligt at mål på om afdelingerne opretter sagerne i SBSYS eller arkivere dem på drevene. En opgørelse på antallet af sager pr. år kan give en indikation <table border="1" data-bbox="759 882 1142 1095"> <tr> <td>2009</td> <td>Public</td> <td>9.011</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>Public</td> <td>8.147</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>Public</td> <td>6.998</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>Public/SBSYS</td> <td>8.146</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>SBSYS</td> <td>9.763</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>SBSYS</td> <td>9.263</td> </tr> </table> Det skal bemærkes, at personalesager og byggesager ikke indgår i ovenstående opgørelse. Brugen af SBSYS til personalesager og byggesager forventes at betyde, at en række dokumenter, der tidligere blev gemt på filserver, fremadrettet kun findes i SBSYS. Tallene viser, at der er behov for en forstærket indsats for at sikre en yderligere implementering af SBSYS, og der vil derfor blive taget en række initiativer herfor i 2015.		2009	Public	9.011	2010	Public	8.147	2011	Public	6.998	2012	Public/SBSYS	8.146	2013	SBSYS	9.763	2014	SBSYS	9.263
2009	Public	9.011																		
2010	Public	8.147																		
2011	Public	6.998																		
2012	Public/SBSYS	8.146																		
2013	SBSYS	9.763																		
2014	SBSYS	9.263																		
Forbedring og udvikling af ansættelsesprocessen	Personale og HR har sammen med Kommunikation anskaffet et digitalt system til rekruttering af nye medarbejdere. Formålet med e-rekruttering er at effektivisere og digitalisere hele ansættelsesprocessen, så alle ledere og medlemmer i ansættelsesudvalget anvender samme system. Samtidig med at få givet alle ansøgeren en mere ensartet og professionel behandling. Derudover få skabt en fornyet og fælles platform på randers.dk for ledige stillinger målrettet de enkelte fagområder. Endelig kan personer, der er interesseret i at søge																			

Mål	Status ved udgangen af 2014	
	stillinger i Randers kommune oprette en jobagent til særlige stillingstyper. Der er pr. 31. oktober 2014 oprettet 1.142 jobagenter inden for 16 jobkategorier. E-rekruttering bliver udbygget med en snitflade til SD Løn, så data på den ansætte person automatisk bliver overført i den elektroniske personalesag, som sikre korrekte ansættelsesdokumenter fra ansættelsens start.	
E-statusafstemninger. Målet er, at sikre at alle afstemninger i Randers Kommune foregår på en ensrettet måde, som derved afleder en mere korrekt afstemning. Det forventes også at brug af modulet vil kunne lette/forenkle afstemningsarbejdet. Digitaliseringen øges idet papirafstemninger afskaffes og dokumentation for afstemningerne bliver samlet på et sted, hvilket giver et bedre overblik og bedre økonomistyring.	I efteråret 2014 blev samtlige afstemningsansvarlige inviteret til at se Prismes afstemningsmodul. Det blev besluttet, at alle afstemningskonti pr. 31.12.2014 skulle afstemmes i afstemningsmodulet. Igangsætningen krævede en del forarbejde i form af indlæsning af saldi, pilotprojekt og workshops og tilknytning af afstemningsansvarlige til kontiene. Af forskellige årsager er der enkelte konti, der ikke kan afstemmes men bliver dokumenteret i modulet.	
E-indkøb	Målsætningen på området var, at halvdelen af alle indkøb inden for indkøbsaftalerne for varegrupperne fødevarer, sportsartikler og legetøj, som det er muligt at e-indkøbe, skal foretages som e-handel ved udgangen af 2014. Status på de tre e-handelsområder ser ud som følger (4. kvartal 2014): Fødevarer: 50% Sportsartikler: 31% Legetøj: 42% I forhold til de angivne indsats, så er det første punkt gennemført via indkøbsfunktionens deltagelse i de besøg på decentralt niveau, som er gennemført af stabenes serviceteam. Indsatsen vedr. udvikling af e-handelsløsningen er blevet gennemført bl.a. ved indkøbsfunktionens deltagelse systemleverandørens (Fujitsu) Prisme strategi -/brugergruppe. Udover ovennævnte har arbejdet med e-handel i 2014 været fokuseret på at øge anvendelsesgrader indenfor allerede eksisterende aftaler, hvorfor oprettelse af nye vareområder i e-handel har fyldt mindre.	

Mål	Status ved udgangen af 2014	
	Det har betydet, at der har været en stigning i antal afgivet indkøbsordrer fra 1176 pr. måned i starten af året til 1773 pr. måned i slutningen af året. Der har været et gennemsnit på 1447 indkøbsordrer, hvilket er 40% højere end sidste år. Sidste kvartal af året var første gang nogensinde, at der blev foretaget flere elektroniske ordrer end traditionelle ordre hos de leverandører, som er omfattet af målingen. Sammenfattende er målsætningen for e-handel kun delvist opfyldt. Udviklingen i e-handel har dog generelt været positiv i 2014. Der er en stigning i afgivne indkøbsordrer, og flere leverandører ligger på e-handelsprocenter omkring de 70%. I 4. kvartal var dette bl.a. tilfældet på områderne IT-tilbehør, sygeplejeartikler, tonere, kaffe og kontorartikler. Den konstante udvikling fordeler sig jævnt på de forskellige forvaltninger, som alle har haft stigende tendenser i forhold til 2013.	
Økonomistyring Målet er at ingen decentrale enheder utilsigtet og uplanlagt har et mer- eller mindreforbrug på 5 % eller mere ved årets udgang.	I 2014 har der været 32 aftaleenheder, der har overført enten et mer-eller mindreforbrug på 5%. Ud fra overførselskemaerne vurderes det, at langt de fleste overførsler på over/under 5% har været tilsigtet og planlagt. Der har været igangsat følgende indsatser for at understøtte løn- og økonomistyringen: I 2014 blev optimering af koncernløsningen igangsat. I forbindelse med projektet er der bl.a. oprettet et serviceteam, der på 3 år besøger alle aftaleenheder i Randers Kommune. På besøgene drøftes emner indenfor personale, økonomi og indkøb samt hvorledes styringsværktøjer kan optimeres. Som en anden del af projektet er der også nedsat en ERFA gruppe vedr. rapporteringsværktøjer, der mere specifikt arbejder med at optimere de eksisterende rapporter samt udvikler nye. Eks. indenfor ledelsestilsynsrapporten, budgetudtræk, indberetninger mv. herudover bliver der også nu udsendt nyhedsbreve med informationer til økonomimedarbejdere.	

Mål	Status ved udgangen af 2014	
	Der er løbende optimeret på standardrapporterne bl.a. vedr. ledelsestilsynsrapporten samt vedr. lønstyring, fravær og refusioner. I 2015 er der fortsat fokus på styrings- og rapporteringsværktøjer. Der afholdes løbende dialogmøder med decentrale ledere og medarbejdere. Herudover er der også opstartet brugergrupper med leverandørerne indenfor Prisme og SD. Der har været igangsat forundersøgelser til et projekt vedr. periodisering. Forundersøgelsen viste, at forvaltningerne allerede arbejder aktivt med emnet, og at der på nuværende tidspunkt ikke har været grundlag for at arbejde videre med emnet. Der arbejdes fortsat med aktivitet som budgetteringsgrundlag og som vurdering af omkostningerne.	
Målet er at alle budgetansvarlige ledere gennemfører ledelsestilsyn efter Randers kommunes principper for økonomistyring og at 95 % af ledelsestilsynene gennemføres rettidigt.	I januar 2015 er der foretaget 106 ledelsestilsyn i Prisme. Disse ledelsestilsyn, som må formodes at dække perioden december 2014, svarer til, at der er blevet gennemført ledelsestilsyn på 59 % af de 179 oprettede rapporter. Til sammenligning blev der i januar 2014 foretaget 54 ledelsestilsyn (svarende til 30 %). Tiltag i løbet af 2014 for at forhøje andelen af gennemførte ledelsestilsyn: • Siden foråret 2014 har Prisme Support udsendt påmindelser til ledere, som ikke har foretaget ledelsestilsyn senest 20 dage efter månedens udgang • Der tilbydes månedligt kurser i afholdelse af ledelsestilsyn • Der er medio 2014 udarbejdet en ny vejledning i ledelsestilsyn, som i højere grad end tidligere forklarer hvorfor, der skal foretages ledelsestilsyn • På servicetjekbesøgene i 2014 har der hver gang været stort fokus på ledelsestilsynene og nødvendigheden af at afholde disse	

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Målet at udvikle anvendelsen af ledelsesinformationen, så den anvendes relevant og systematisk på alle ledelsesniveauer og indgår ved budgetopfølgning mindst på FLIS- niveau	Implementeringen af FLIS foregår efter en plan som lægger rammerne for organisering, validering, uddannelse m.v. Der er ikke en systematisk anvendelse af FLIS og andre nøgletal og FLIS data er kun i enkelte tilfælde inddraget i redegørelser til forvaltningsledelser og direktion Der benchmarkes på nøgletal i 7-by regi. Udvalgte nøgletal offentliggøres i budgetbemærkningerne og kan anvendes til at identificere effektiviseringspotentialer og effektiv opgaveløsning både internt i kommunen og på tværs af kommuner.	

1.2 Politisk organisation

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Fælles formål	0,3	0,3	0,0	0,0	0,3	0,4	0,1
1.2 Kommunalbestyrelses- medlemmer	10,9	10,9	1,4	0,0	12,3	12,8	0,4
1.3 Kommissioner, råd og nævn	1,3	1,6	0,0	0,0	1,8	0,8	-1,0
1.4 Valg m.v.	2,4	1,4	3,2	0,2	4,7	2,8	-1,8
1.5 Fagudvalg	0,3	0,8	0,0	0,0	0,8	0,7	-0,1
I alt	14,9	15,0	4,6	0,2	19,9	17,5	-2,3

Samlet set er bevillingsområdets regnskab for 2014 på 17,5 mio. kr. Det er 2,3 mio. kr. mindre end det korrigerede budget.

Valg til Europaparlamentet og folkeafstemningen blev 1,8 mio. kr. billigere end budgetteret, mens der på byrådets konti er en merudgift på 0,5 hovedsageligt vedrørende den politiske visionsproces. På de øvrige områder har der generelt været mindredgifter.

Konsekvenser for 2015-18

Der er ingen konsekvenser for 2015-18.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Der er ikke fastsat mål og indsatsområder for bevillingsområdet.

Børn og skoleudvalget

2.1 Skole bevillingsområde

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser regnskabsresultatet for 2014 for skoleområdet. Desuden fremgår det, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	12,3	13,7	0,8	1,9	16,5	14,0	-2,5
1.2 Folkeskoler, skolefritids- ordninger m.m.	558,1	598,2	-19,7	18,4	596,9	577,7	-19,1
Efter- og videre- uddannelse af lærere og pædagoger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	4,2
Befordring af elever	12,2	10,0	2,9	0,0	12,9	12,4	-0,4
Efterskoler og ungdomskostskoler	12,5	12,6	-0,4	0,0	12,2	12,2	0,0
1.3 Skolefritidsordninger	32,5	54,7	-8,0	0,1	46,8	43,4	-3,4
1.4 Fritidshjem og klubber	23,2	25,9	-2,8	5,2	28,3	22,7	-5,6
1.5 Specialundervisning i regionale tilbud	3,6	8,0	-6,0	0,0	2,0	2,0	0,0
1.6 Kommunale specialskoler	100,7	78,5	23,5	2,6	104,6	107,5	2,9
1.7 Ungdomsskole- virksomhed	28,7	29,9	0,2	1,8	31,9	31,1	-0,8
1.8 Ungdommens Uddannelsesvejledning	16,0	13,4	2,6	0,7	16,7	13,2	-3,4
1.9 Bidrag til statslige og private skoler, samt efterskole	77,2	77,8	0,1	0,0	77,9	77,8	-0,1
I alt	76,8	922,8	-6,8	30,8	946,7	918,3	-28,4

Tabellen viser det samlede regnskabsresultat med et mindreforbrug på kr. 28,4 mio. kr., hvilket kan henføres til aftaleenhederne opsparede ressourcer. Nedenfor redegøres der for de væsentligste områder, samt hvorfor der er et mindreforbrug.

Fællesudgifter for det samlede skolevæsen har et mindreforbrug på 2,5 mio. kr., som kan henføres til Udviklingsafdelingen, der er oprettet som en tværgående afdeling under børn-, skole- og familieområdet med 1,2 mio. kr. og for Lærings Center Randers med 1,3 mio. kr. I 2014 skyldes de ikke-forbrugte midler, at igangsætning med en række udviklingsaktiviteter og – projekter har trukket ud.

Folkeskoler, skolefritidsordninger mm. udviser et netto mindreforbrug på 18,7 mio. kr., hvoraf

de enkelte skoler har et samlet overskud på 18,6 mio. kr. Samtidig er det tidligere overførte merforbrug fra 2011/12 vedr. specialundervisningsområdet blevet nedbragt og det øvrige skoleområde udviser et lille mindre forbrug på 0,1 mio. kr.

Tilsvarende kan det oplyses, at skolerne har haft lærere og pædagoger på efter- og videreuddannelse for i alt 4,2 mio. kr. i 2014.

Fritidshjem og klubber har et samlet mindreforbrug på 5,6 mio. kr., som kan henføres til opspareret overskud på aftaleenhederne.

Kommunale specialskoler har et merforbrug på 2,9 mio. kr., som skal ses i sammenhæng med mindre forbruget under folkeskolernes bl.a. specialundervisningsområde, hvor der netto er samlet mindre forbrug på 7 mio. kr. i regnskabet 2014.

Ungdomsskolevirksomhed har et samlet mindreforbrug på 0,8 mio. kr., som kan henføres til opsparet overskud i 2014.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har et mindreforbrug på 3,4 mio. kr., hvilket skyldes senere igangsætning af projekt Ung på Vej med ansættelse af en projektmedarbejder for de kommende 2 år, og økonomisk usikkerhed omkring EUD-reformens omfang og behov samt tilpasninger.

Konsekvenser for 2015-18

- Specialundervisning

I 2011 vedtog byrådet en strategiplan for specialundervisningsområdet. Denne plan skulle sikre, at det oparbejdede merforbrug på specialundervisningsområdet blev nedbragt over en tre årig periode. I tråd med den vedtagne strategiplan er merforbrug på specialundervisningsområdet afviklet i 2014 og budgettet forventes at kunne balancere i årene fremover.

2. Status for indsatsområder i 2014

Folkeskolereformen

– et fagligt løft af folkeskolen

Den nye folkeskolereform trådte i kraft d. 1. august 2014. Folkeskolereformen skal sikre, at en god skole gøres bedre, så alle børn bliver så dygtige, de kan. Derfor arbejder skoleafdelingen målrettet med at implementere folkeskolereformen og gøre den til virkelighed i Randers Kommune, så kvaliteten i folkeskolen styrkes hele vejen rundt. Målet er at skabe en skole til fremtiden, hvor alle børn bliver udfordret, og hvor børnene tilegner sig endnu bedre faglige kundskaber og de bedste muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

For at understøtte arbejdet med folkeskolereformen bedst muligt har skoleafdelingen, i samarbejde med skoleledere, medarbejdere m.fl., udarbejdet et idekatalog, der skal give

den enkelte skole inspiration og konkrete ideer til, hvordan den nye folkeskolereform kan omsættes til virkelighed ude på skolerne. Der indsamles løbende erfaringer med skolernes arbejde med at omsætte de konkrete ideer i idekataloget til læring og progression i forhold til elevernes faglige udvikling.

Øget Inklusion og efteruddannelse af lærere

Skoleafdelingens målsætning er at øge inklusionen, så den enkelte skole udskiller færrest mulig elever til kommunens specialtilbud. Samtidig er målet at øge andelen af elever, der sluses tilbage til almenskolen fra et specialtilbud. Derfor arbejdes der målrettet på at understøtte og udvikle de inkluderende læringsmiljøer på den enkelte skole, så ledelsen og den enkelte medarbejder er klædt godt på til inklusionsopgaven. Inklusion er et af de centrale indsatsområder i skoleafdelingen og udgør den overordnede ramme for skoleaftalerne for 2012-2014. Alle skoler arbejder derfor målrettet med ét eller flere af følgende temaer i skoleaftalen: inklusion, forældresamarbejde og forældreressourcer eller læringsmiljøer. Derudover iværksatte skoleafdelingen i skoleåret 2013/14 et kompetenceudviklingsforløb for 100 lærere fordelt på Randers Kommunes folkeskoler. Målet med kompetenceudviklingsforløbet er at styrke medarbejderens inklusions- og klasseledelseskompetencer – dette ligeledes med henblik på at udskille færre elever til kommunens specialtilbud.

I perioden fra skoleåret 2012/13 til 2013/14 kan det konstateres, at andelen af elever, der går i et specialklasse- eller specialskoletilbud er reduceret. Dette fra 5,5 % i skoleåret 2012/13 til 5,3 % i skoleåret 2013/14. I den forbindelse skal det blandt andet bemærkes, at andel af elever der starter direkte i et specialtilbud er reduceret med ca. 26 %.

Uddannelsespolitik – 95 % af de unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse

I 2013 vedtog byrådet en uddannelsespolitik for Randers Kommune. Målet med uddannelsespolitikken er at indfri målsætningen om, at 95 % af de unge på en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Dette er en meget am-

bitiøs målsætning, som skoleafdelingen arbejder målrettet efter. Dette betyder, der i 2013 og 2014 er sat målrettet ind på en række konkrete indsatsområder:

- Styrkelse af elevernes faglige udbytte af undervisningen
- Virkelighedsnær og praksisorienteret læring
- Et differentieret forældresamarbejde
- Sikring af et kvalificeret uddannelsesvalg

Skoleafdelingen har i 2014 tilknyttet et antal mentorer fra Landsforeningen Talentspejderne, der er en frivillig og humanitær organisation, der tilbyder særlige mentorprogrammer for elever i overbygningen. Målet er, at mentorerne skal hjælpe skoletrætte elever med at finde egne evner og talenter, således at de unge fx bliver sporet ind på et konkret uddannelsesvalg og dermed genfinder lysten og interessen for skolen. Der er på nuværende tidspunkt meget positive erfaringer med ordningen, som understøtter målsætningen om, at 95 % af de unge på en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Styrkelse af elevdemokratiet på skolerne

I 2013 har 300.000 danske skoleelever fået hjemsted i Randers, idet foreningen Danske Skoleelever (DSE) har flyttet sit hovedkvarter til Randers. Det betyder, at Randers Kommune har fået en unik mulighed for at udvikle skolen og elevdemokratiet i tæt samarbejde med Danske Skoleelever. I 2013 og fremadrettet vil skoleafdelingen derfor, i samarbejde med DSE, sætte gang i både lokale og nationale projekter, der skal styrke og udvikle elevdemokratiet på Randers Kommunes folkeskoler.

I 2013 og 2014 har 8 folkeskoler i Randers Kommune, i samarbejde med elevorganisationen Danske Skoleelever, deltaget i et elevinddragelsesprojekt. Formålet med projektet har været et ønske om at skabe ny viden om, hvordan eleverne i overbygningen kan inddrages mere i undervisningen. Dette for at styrke elevernes faglighed og læring og samtidig øge deres glæde ved at gå i skole. Såvel medarbejdere som elever oplever, at projektet har givet dem nye redskaber, der har bidraget til at styrke elevinddragelsen på deres skole.

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Mål 1 Faglighed i undervisning, at andelen af timer, der læses af linjefaglærere er: • Dansk 95 % (95 % jf. Kvalitetsrapporten) • Matematiske/naturvidenskabelige fag 95 % (97 % / 88 % jf. Kvalitetsrapporten) • Sprogfag 95 % (engelsk 95 %, tysk 97 % jf. Kvalitetsrapporten)	Med henvisning til kvalitetsrapporten for 2013 er andelen af timer, der læses af linjefaglærere (Kvalitetsrapporten for 2014 er p.t. under udarbejdelse): Dansk 98 % • Matematik: 97 % • Natur/teknik: 87 % • Fysik/kemi: 98 % Sprogfag: • Engelsk 96 % • Tysk 100 %	
Mål 2 Inklusion af elever i almenskolen • inklusionen af elever i almenskolen, at • andel af elever, der starter direkte i et specialtilbud reduceres med 10 %* • andel af elever der udskilles til et specialtilbud reduceres med 10 % <i>* Reduktion med 10 % for 2014 svarer til 2 skolestartere.</i>	For 2014 er målet nået: • Andelen af elever der visiteres direkte til et specialtilbud er fra skoleåret 2012/13 til 2013/14 reduceres med hele 26 %. • Antallet af elever der udskilles til et specialtilbud er reduceret fra 5,5 % i skoleåret 2012/13 til 5,3 % i skoleåret 2013/14.	
Mål 3 Tilfredsheden med skolen: • at 85 % af alle forældrene er tilfredse med kvaliteten af deres barns skoletilbud (78% jf. brugertilfredshedsundersøgelsen)	I forbindelse med drøftelserne af en ny skolestruktur i Randers Kommune vedtog økonomiudvalget, at den planlagte brugertilfredshedsundersøgelse på skoleområdet i 2014 flyttes til 2015, når den nye skolestruktur er implementeret. På denne baggrund kan der ikke tilvejebringes en status for forældrenes tilfredshed med folkeskolen for 2014.	

2.3 Børn

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Fælles formål	46,3	66,7	-1,1	8,8	74,4	50,4	-24,0
1.2 Dagpleje	71,7	73,8	-8,8	0,1	65,2	65,4	0,2
1.2 Vuggestuer	27,2	19,3	3,8	0,4	23,5	27,3	3,7
1.2 Børnehaver	65,3	54,0	0,6	3,3	57,8	63,7	5,9
1.2 Kombinerede	142,3	135,8	7,6	8,7	152,1	144,3	-7,9
1.3 Særlige dagtilbud	9,2	9,4	0,0	0,0	9,4	8,3	-1,2
1.4 Privatinstitutioner	13,6	15,5	-0,2	0,0	15,3	13,8	-1,6
I alt	375,5	374,5	1,9	21,3	397,8	373,1	-24,7

Det samlede regnskabsresultat for 2014 viser et mindre forbrug på 24,7 mio., svarende til 6,2 %.

1.1 Fælles formål:

Fælles formål består af: demografiregulering, mellemkommunale forhold, privat pasning og pasning af egne børn, søskenderabatter hører også herunder. Ligesom det kommunale tilskud til et sundt frokostmåltid, kvalitetspulje og midler afsat iht. dagtilbudsloven er en del af midlerne.

Aflønning af pædagogstuderende, PAU-elever, to-sprogs konsulent og fællestillidsrepræsentanter på området sker ligeledes på konti under fælles formål.

Afvigelsen på 24 mio. kan forklares ved følgende:

6,7 mio. til demografiregulering

8,4 mio. fra udlagt støtte

2,9 mio. mellemkommunale afregninger og tilskud til pasning af egne børn og privat pasning

1,0 mio. til et sundt frokostmåltid, midlerne er reserveret til tilskud til de børn/forældre, som vælger frokosten til i dagtilbuddet.

5,0 mio. budget til fællesudgifter. Flere tiltag har afventet debatten/beslutningen om kommende skolestruktur.

Belægningstallene for 2014 er opgjort, og der var indskrevet i alt 5.581 børn fordelt på dagpleje, vuggestuer, børnehaver og kombinerede institutioner. I forhold til budgettet blev det 115 færre børn, hvilket udløser en demografiregulering på knapt 6,7 mio.

De 8,4 mio. fra udlagt støtte påvirker aftaleenhedernes resultat, idet posterne indgår i deres økonomiske ramme. Afvigelsen er ikke et udtryk for at der ikke er inkluderet i dagtilbuddene i 2014, idet forbrugsposterne kan være placeret under den øvrige drift.

Budgettet til støtte/inklusion blev i 2012 udlagt til institutionerne, budgettet for 2014 udgjorde 21,2 mio. kr., excl. 9,4 mio. til særlige dagtilbud.

Tabellen viser ikke de beregnede resultater til overførslerne fra 2014 til 2015, idet disse kan være sammensat fra flere af de ovenstående funktionsniveauer.

1.2 Dagpleje, kommunale dagtilbud og selvejende institutioner:

Med store udfordringer med løbende tilpasning af antallet af dagplejere i forhold til de indskrevne børn, kommer dagplejen totalt set ud af 2014 med en lille merudgift på 0,2 mio.

For alle aftaleenheder gælder, at deres resultat opgøres ud fra deres økonomiske ramme, følgende poster holdes udenfor ved opgørelsen:

- lederlønninger på dagpleje og dagtilbud
- huslejeudgifter for alle
- forsikringer på de selvejende institutioner (dagpleje og kommunale dagtilbud er en del af Randers Kommunes selvforsikring)
- Indtægter for forældrebetaling samt fripladstilskud

Evt. mer- /eller mindre udgifter og indtægter på ovenstående, påvirker resultatet under fælles formål.

Nettoresultatet for vuggestuer, børnehaver og kombinerede, er på et merforbrug på 1,7 mio. svarende til 0,7 %.

1.3 Særlige dagtilbud:

Der er opnået en forholdsvis stor mindre udgift til Børnehaven Lucernevej, samt tilsvarende institutioner, som ligger udenfor Randers Kommune. Besparelsen udgør 1,2 mio. eller 12,8 %.

Mindre udgiften skyldes primært en lavere pris pr. barn, der har dog også været visiteret et barn

mindre end forventet. Der er i budgettet kalkuleret med en enhedsomkostning på 0,5 mio. pr. barn.

1.4 Tilskud til private institutioner mm:

Der har ikke været en så stor belægning som forventet. Mindre forbruget udgør 1,6 mio. og indregnes ved opgørelsen af demografireguleringen for 2014.

Konsekvenser for 2015-18

Aftaleenhederne har haft et mindre forbrug på i alt 7,5 mio. kr., dette forventes umiddelbart overført til budget 2015.

7 af de i alt 12 selvejende institutioner i Randers Kommune har en opsparring/merforbrug, som ligger udover aftalen i Randers Modellen. Alle øvrige aftaleenheder (dagpleje, 5 dagtilbud og 5 selvejende institutioner) har opnået et resultat, som ligger indenfor de tilladte +/- 5 %.

I forbindelse med forbedring af bygningen ved Bækkestien, forventes det, at der i 2015 ansøges om tilladelse til at anvende 2,4 mio. fra de opsparede midler på fælles formål.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde 2.3 BØRN var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Status på kvalitetsmålet

Mål	Status ved udgangen af 2014
Udvikling af Naturcentret	Fortsat udvikling af Naturcenteret som ramme for oplevelser, læring og fysisk aktivitet. Der har fortsat været stort aktivitetsniveau på Naturcentret i 2014. Der skal fremadrettet arbejdes med at sikre at Naturcentret ikke kun er et udflugtsmål, men er et læringsmiljø, hvor institutioner og dagplejere arbejder med målrettede læringsaktiviteter i forhold til de pædagogiske læreplaner.

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Bevægelse på dagtilbudsområdet	For at medvirke til at nå den politiske vision om sundhedsfremme, herunder implementering af sundhedspolitikken, vil der blive igangsat et projekt med fokus på at leg, motorik og bevægelse ikke kun har et sundhedsperspektiv, men også er vigtig for indlæring. Der er påbegyndt et projekt med bevægelse og bevægelsesfremmende læringsmiljøer i dagtilbud. Uddannelsen af medarbejdere startede i november 2014.	
Samarbejde mellem dagtilbud og skole	I 2014 har der været fokus på 3 projekter. - Samarbejdet mellem dagtilbud og Hadsundvejens skole om projektet en musisk kreativ skole, hvor der er iværksat konkrete samarbejdsprojekter. - Inddragelse af IT i overgangen mellem børnehave og skole, hvor der i et geografisk område er arbejdet med ny metoder - Udarbejdelse af et nyt koncept for førskoletilbud er på grund af drøftelser om ændring af skolestruktur ikke sat i værk.	
Fremtidens dagtilbud	For at sikre den tidlige indsats vil der fortsat blive arbejdet med VIDA principper (et 3-årigt forskningsprojekt, som Randers Kommune har deltaget i). Randers Kommune er nu tilmeldt et udviklingsprojekt, der bygger på VIDA: "Fremtidens dagtilbud". De første institutioner har påbegyndt uddannelse i udviklingsprogrammet Fremtidens dagtilbud, som der arbejdes videre med i 2015.	
Inklusion	Der har været foretaget en evaluering om målene for udlægning af midler til støtteindsatser virker. Evalueringen er foretaget i samarbejde med Evalueringsinstituttet EVA	
Overordnede politikker	Der er i 2014 udarbejdet Børn og Unge politik, der forventes politisk vedtaget i 2015.	
Forældredeltagelse	Samarbejdet med forældre er opprioriteret på alle niveauer, i institutionerne og forvaltningsmæssigt.	

2.4 Familie

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	19,5	19,7	1,4	0,0	21,1	21,2	0,1
1.2 Specialpædagogisk bistand førskolealderen	2,3	2,2	1,0	0,0	3,2	3,2	0,0
1.3 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	41,2	43,3	-3,2	1,6	41,7	37,3	-4,3
1.4 Anbringelser	101,5	104,3	3,6	-1,2	106,7	100,2	-6,5
1.5 Sikrede døgninstitu- tioner m.v for børn og unge	5,5	5,2	-2,6	0,5	3,1	7,3	4,2
1.6 Botilbud særlige sociale problemer (pgf. 109)	1,9	1,0	0,0	-0,1	0,9	1,2	0,3
1.7 Sociale formål	0,2	0,7	0,0	0,0	0,7	0,2	-0,5
1.8 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	3,1	2,3	0,0	0,0	2,3	5,9	3,7
I alt	172,5	178,7	0,2	0,7	179,7	176,5	-3,2

Det samlede regnskabsresultat viser et mindre forbrug på kr. 3,2 mio.. Nedenfor redegøres for de væsentligste områder samt hvorfor, der er et mindre forbrug.

1.3 Forebyggende foranstaltninger ses samlet under et, og indeholder både myndighedsbudgettet og de forebyggende tilbud, der hører under Børn og familieafdelingens udføreområde. Det vil sige de midler der er afsat i myndighedsbudgettet til forebyggende foranstaltninger samt de forebyggende tiltag, som udføres af Familiehuset og Ungebasen i form af projekter.

1.4 Anbringelser ses samlet under et, og indeholder både myndighedsbudgettet og de anbringelsesinstitutioner der hører under Børn og familieafdelingens udføreområder, det vil sige Rismøllegården og Egehøjvej 34. Indtægter fra den centrale refusionsordning (særligt dyre enkelt-sager) indgår også her.

1.5 Sikrede institutioner indeholder både objektive betalinger samt personsager på myndighedsområdet.

1.6 Botilbud (Serviceovens pgf.109) indeholder både den mellemkommunal afregning, samt egen institution, Randers krisecenter.

1.7 Sociale formål indeholder lovpligtige udgifter i forbindelse med samværsret ved anbragt barn.

1.8 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner indeholder både fremskudte rådgivere samt personsager på myndighedsområdet. Fremskudte rådgivere startede 1. januar 2012, jævnfør vedtagelse i Børn og Skoleudvalget af 22. november 2011.

Myndighedsområdet har samlet set et mindreforbrug på kr. 2,5 mio., hvoraf kr.1,9 mio. overføres til at udligne underskud på Familieafdelingens administration, bevillingsområde 1.1, så der reelt set er et mindre overskud på

kr. 0,6 mio. Derudover indeholder overskuddet også kr. 0,1 mio. i projektmidler og samtidig er der, uden for servicerammen, et restbudget på kr. 0,5 mio. vedr. sociale formål, (dette budget er nedjusteret fra og med budget 2015). Øvrige områder udgør et mindreforbrug på kr. 0,1 mio.

Samlet set giver det et overskud på kr. 3,2 mio., hvoraf kr. 1,9 mio. dækker underskud på bevillingsområde 1.1., så det reelle resultat er et mindreforbrug på kr. 1,3 mio. på bevillingsområde 2.4, Børn og familieafdelingen.

Konsekvenser for 2015-18

Regnskabsresultatet for 2014 viser, at der også i de kommende år vil være behov for en meget stram styring af budgettet i Børn og familieafdelingen samt et fortsat tæt samarbejde mellem bestiller (myndighedsafdelingen) og de 2 udførerenheder.

Der skal fortsat arbejdes på at flytte ressourcer til forebyggelse på almenområdet herunder kompetence til forebyggende foranstaltninger til de fremskudte rådgivere med henblik på at sikre en hurtigere og mindre indgribende foranstaltning i forhold til de sårbare børn og familier i overensstemmelse med idéerne bag Randers-trappen.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde 2.4 Børn og Familie var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Status på kvalitetsmålet

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Forebyggelsesområdet: Tale-høre forløb opnå 80% forældre-tilfredshed.	Stammegruppe resultat af spørgeskemaundersøgelse er 100% med høj eller meget høj tilfredshed. Sprog- og fonologigruppe resultat af spørgeskemaundersøgelse er 100% med høj eller meget høj tilfredshed.	
Psykologers tilstedeværelse på skole/daginstitution fastholdes på 40 % af arbejdstid	Psykologers tilstedeværelse blev fastholdt på 40 %	
Fremskudte rådgivere opnå 80 % forældretilfredshed med den åbne rådgivning.	Fremskudte rådgivere resultat af spørgeskemaundersøgelse er 77% meget tilfreds og 22% tilfreds	
Anbringelsesområdet: Socialpædagogisk opholdssted nedbringes til 8% af alle anbringelser i 2017 (opgjort i årsværk)	Socialpædagogisk opholdssted endte på 8% (17 årsværk)	
Døgninstitution nedbringes til 8% af alle anbringelser i 2017 (opgjort i årsværk)	Døgninstitution forblev på samme niveau som i 2013 med 11% (23 årsværk).	
Plejefamilieområdet opnå mindst 58% af alle anbringelser i 2017 (opgjort i årsværk)	Plejefamilie endte på 70% (156 årsværk)	
Netværkspleje forøges til 12% af alle anbringelser i 2017 (opgjort i årsværk)	Netværkspleje endte med 7% (15 årsværk)	
Eget værelse forøges til 14% af alle anbringelser i 2017 (opgjort i årsværk)	Eget værelse endte med 5% (10 årsværk)	

Overordnet mål

Fortsat implementering og forankring af Randers-trappen ved at ændre anbringelsesmøn-
stret samt en øget indsats på det forebyggende
område.

Kvalitetsmål for anbringelsesområdet:

Anbringelsesmønstret ønsket ændret i forhold
til at:

- Nedbringe antallet af anbringelser i social-
pædagogiske opholdssteder og døgninstitu-
tioner.
- Udvikle familieplejeområdet.
- Øge anvendelsen af netværkspleje og anbrin-
gelse i egen bolig.

Målene er nået i 2014.

- Anbringelser på socialpædagogiske opholds-
steder er opnået
- Anbringelser på døgninstitutioner er lang-
somt på vej ned.
- Plejefamilieområdet er udviklet positivt.
- Forøgelse af anbringelser på eget værelse og
netværkspleje er delvis nået.

Kvalitetsmål for forebyggelsesområdet:

Forebyggende områder ønsket målt på bruger-
tilfredshed samt tilstedeværelsestid i almen-
området:

- Forældretilfredshed ved børns tale-høre for-
løb samt de fremskudte rådgiveres åbne råd-
givning.
- Fastholdelse af tilstedeværelsestid for psyko-
logerne på skoler og daginstitutioner.

Målene er nået i 2014.

- Tilfredshed med tale-høre forløb er opnået.
Det skal dog bemærkes at svarprocenten på
spørgeskemaundersøgelsen har været meget
lav.
- Tilfredshed med de fremskudte rådgivers
åbne rådgivning er opnået.
- Psykologernes tilstedeværelsestid er opnået.

Arbejdsmarkedudvaget

3.2 Kontante ydelser og foranstaltninger vedrørende arbejdsmarkeds- og uddannelsesparate borgere

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
00 Indkomstoverførsler	274,4	180,2	98,5	1,1	279,7	242,8	-36,9
10 Kontante ydelser	174,5	9,9	123,7	0,0	133,5	110,5	-23,0
30 Kontanthjælp og integrationsydelse	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
40 Fleks- og skånejob	94,6	101,6	0,0	0,0	101,6	99,2	-2,4
50 Seniorjob	11,0	21,0	-5,0	0,0	16,0	14,4	-1,6
60 Integrationsindsats	-4,0	-5,2	4,2	1,1	0,1	-4,7	-4,8
70 Driftsudgifter og mentorordninger m.v.	-3,0	52,0	-24,4	0,0	27,6	23,0	-4,6
80 Øvrig beskæftigelsesindsats	0,4	0,9	0,0	0,0	0,9	0,4	-0,5
10 Serviceudgifter	38,4	34,6	3,2	-3,1	34,7	32,3	-2,4
80 Øvrig beskæftigelses- indsats	38,4	34,6	3,2	-3,1	34,7	32,3	-2,4
I alt	312,8	214,8	101,7	-2,0	314,4	275,1	-39,3

Tabellen viser et samlet forbrug på området på 275,1 mio. kr., hvilket er 39,3 mio. kr. mindre end forudsat i det korrigerede budget.

Mindreforbruget på 23 mio. kr. vedrører bevillingsområdet 'kontante ydelser', der består af kontant- og uddannelseshjælp til jobparate og uddannelsesparate borgere, ledighedsydelse til fleksjobvisiterede og midlertidig uddannelsesyndelse til personer, der har mistet dagpengerebetten. De 23 mio. kr. fordeler sig med en mindreudgift på 1,9 mio. kr. til ledighedsydelse, 1,6 mio. kr. i merudgift til den midlertidige uddannelsesordning, og mindreudgift på 22,7 mio. kr. til kontant- og uddannelseshjælp.

Det skal bemærkes, at mindreudgiften på kontant- og uddannelseshjælpsområdet delvist modsvares af et merforbrug på 15,3 mio. kr. på Socialudvalgets bevillingsområde 4.4 til samme ydelse, blot til personer, der ikke er arbejdsmarkeds- eller uddannelsesparate. Kontante ydelser/integration og specifikke målgrupper

af kontanthjælpsmodtagere findes således på begge udvalgsområder, men eftersom forbruget ikke kan konteres to steder, bør de to områder ses i sammenhæng. Det faktiske forbrug til kontant- og uddannelseshjælp er således reelt 7,1 mio. kr. mindre end forudsat i det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes en stabilisering af udgifterne på området i det sidste kvartal af 2014, der ikke var forudsat ved den løbende budgetkontrol.

På fleksjobområdet ses et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. svarende til 1,5 % af det korrigerede budget. Mindreforbruget skal ses i sammenhæng med at der i 2014 var 4 % færre helårspersoner i fleksjob end forudsat i budget 2014.

Mindreforbrug til seniorjob på 1,6 mio. kr. svarer til 10,7 % af budgettet og skyldes, at tilgangen

til seniorjobordningen stagnerede ved udgangen af 2013. Dette skal ses i sammenhæng med den midlertidige arbejdsmarkedsydelse, som blev etableret som et forlænget sikkerhedsnet for personer, der faldt ud af dagpengesystemet.

Mindreudgift til driftsudgifter og mentorordninger på 4,5 mio. kr. svarer til 16,3 % af budgettet. Mindreforbruget skyldes omprioritering af beskæftigelsesindsatsen fra de tidligere tilbud om vejledning og opkvalificering, til i højere grad at indebære en jobrettet indsats på jobcenteret. Denne omprioritering var forudsat allerede ved indgangen til 2014, hvor der blev overflyttet 13,5 mio. kr. fra driftsområdet (konto 5) til lønudgifter på jobcenteret (konto 6). Regnskabsresultat 2014 peger i retning af at der på beskæftigelsesområdet fremadrettet bør ske en yderligere overflytning af ressourcer til konto 6 jf. den aktuelle beskæftigelsesreform og den kommende refusionsreform, hvor det udelukkende er varigheden på ydelserne, der bestemmer refusionens størrelse. Der vil blive fremlagt en indstilling herom i foråret 2015.

På integrationsområdet viser regnskabet en mindreudgift på 4,8 mio. kr. Dette skyldes dels et mindreforbrug på Sprogcenter Randers, som søges overført til 2015 og dels at der har været

et større antal kursister (dvs. flere indtægter til området), uden af det har været nødvendigt at hæve centrets budget tilsvarende.

På servicerammen ses en mindreudgift på 2,4 mio. kr. Dette skyldes færre udgifter til produktionsskoleelever og til arbejdsgiverudgifter i forbindelse med puljejobs og praktikpladser (EGU).

Konsekvenser for 2015-18

Overførselsområderne budgetteres på ny ved hver budgetperiode og kendskab til mer- eller mindre forbrug i foregående regnskabsår kan ikke umiddelbart overføres til indeværende budgetår, da forudsætningen her er meget anderledes, ikke mindst set i lyset af de mange reformer på området, der skal effektueres / løbes i gang.

Reformerne giver et øget pres på Jobcentrets konto 6. og der er derfor behov for at omprioritere midler til implementering af de mange nye tiltag.

På servicerammen kan i 2014 og de kommende år forventes udgifter til arbejdsgiverudgiften til mikroflexjob, der p.t. ikke er indeholdt i budgetforudsætningerne for 2015. Mindre udgiften på området på 2,4 mio. kr. søges derfor overført til at dække denne udgift i 2015.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde 3.2, 3.3 og 4.4 var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014.

Mål	Status ved udgangen af 2014
Ministermål 1: Flere unge skal have en uddannelse.	Målingen af målet er annulleret, da Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering ikke har kunnet skaffe valide data.
Ministermål 2: Bedre hjælp til ledige på kanten af arbejdsmarkedet – færre personer på førtidspension.	Tilgangen af personer til førtidspension skal begrænses til 244 personer i december 2014 (rullende år), svarende til et fald på 8,6 procent fra december 2012 til december 2014 (obs at der måles over en to-årig periode). <i>Resultat:</i> <i>Ifølge Jobindsats.dk har der været en tilgang på 102 personer til førtidspension i det sidste rullende år Målet er således indfriet.</i>

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Ministermål 3: Jobcentret skal sikre, at antallet af langtidsledige personer begrænses mest muligt.	Antallet af langtidsledige - det vil sige ledige, der har været ledige i minimum 80 procent af tiden inden for de seneste 52 uger – skal begrænses til 669 personer i december 2014, svarende til et fald på 19,1 procent fra december 2012 til december 2014. <i>Resultat:</i> <i>Ifølge jobindsats.dk er der i december 2014 567 langtidsledige, hvilket er 102 personer færre end målsætningen. Målet er derved opfyldt.</i>	
Ministermål 4: En tættere kontakt og styrket dialog med de lokale virksomheder.	Jobcentret skal styrke samarbejdet med virksomhederne om beskæftigelsesindsatsen. Jobcenteret skal i 2014 opnå en samarbejdsgrad på 55,2 %. <i>Resultat:</i> <i>Målet er delvist opfyldt. Ifølge jobindsats.dk er jobcenterets samarbejdsgrad på 47,8 %. Dette er 7,4 procentpoint mindre end målsætningen, men dog et ganske godt resultat, når man sammenligner det med niveauet i 2013, hvor samarbejdsgraden lå på 45,5 %. Endvidere er niveauet højt sammenlignet med andre jobcentre i nabokommunerne, hvor den gennemsnitlige samarbejdsgrad i 2014 var 14,7 %.</i>	
Jobcentermål 1:	Sygedagpengeindsatsen for sager mellem 5 og 52 uger: Målet er, at det gennemsnitlige antal løbende sager i 2014 skal være under 1.175. <i>Resultat:</i> <i>Målet er opfyldt. Det gennemsnitlige antal løbende sager var i 2014 på 952, hvilket er 223 færre end målsætningen.</i>	
Jobcentermål 2:	Sygedagpengeindsatsen for sager over 52 uger: Målet er, at det gennemsnitlige antal løbende sager i 2014 skal være under 220. <i>Resultat:</i> <i>Målet er delvist opfyldt. Det gennemsnitlige antal løbende sager var i 2014 på 231, hvilket er 11 flere end målsætningen. Målet var indfriet, indtil udgangen af oktober måned, idet sagsantallet på sygedagpengeområdet siden da er steget. Der arbejdes på at vende denne udvikling ved en tilpasning af indsatsen på området i forlængelse af sygedagpengereformen.</i>	

Mål	Status ved udgangen af 2014
Jobcentermål 3:	Indsatsen for ledighedsydelsessager over 18 måneder: Målet er, at det gennemsnitlige antal løbende sager ikke overstiger 100. <i>Resultat:</i> <i>Det gennemsnitlige antal løbende sager var i 2014 på 83, hvilket er 17 færre end målsætningen. Målet er derved opfyldt.</i>

Nedenfor suppleres graden af målopfyldelse med en sammenligning af måltal og faktisk antal helårspersoner/budgetpersoner for de enkelte ydelsesområder.

	Opr. budget (budget- personer)	Korr. budget forventning	Regnskab	Forskel	Procent afvigelse i.f.t. korr. budget
A-dagpengemodt.					
(inkl. karenperiode)	1.900	1.834	1.855	21	1 %
Midlertidig arbejdsmarkeds- ydelse	Ej budget	155	118	-37	-24 %
Særlig udd.ordning (forsikrede ledige)	36	36	62	26	72 %
Kontanthjælp (inkl. uddannelseshjælp)	3100	3100	3114	14	0 %
Kontanthjælp, integrationsområdet	75	125	135	10	8 %
Ledighedsydelse					
-under 18 mdr.	350	225	223	-2	-3%
-over 18 mdr.	100	75	85	10	13 %
Sygedagpenge (inkl. jobafklaring):					
-under 52 uger	1.125		950		
-over 52 uger	220	1.250	227		
-jobafklaring (ny)	0		37	-36	-3%
Revalidering	100	45	34	-11	-24%
Ressourceforløb	100	100	86	-14	-14%
Fleksjob	1.560	1.560	1.502	-58	-4%
Seniorjobområdet	100	85	82	-3	-4%

Det skal understreges, at selvom antal budgetpersoner ovenfor langt hen ad vejen er sammenlignelig med 'antal helårspersoner' (som f.eks. kan trækkes i jobindsats.dk), gælder det ikke alle områderne ovenfor. Antal budgetpersoner varierer for de enkelte målgrupper og er

for hver målgruppe den enhed, der er nemmest at følge op på i den løbende budgetopfølgning. Særligt for kontant- og uddannelseshjælp, samt for ledighedsydelsesområdet er antal budgetpersoner afvigende fra de helårspersoner, man kan få ved et træk fra jobindsats.dk.

3.3 Udgifter omfattet af beskæftigelsestilskud

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
00 Indkomstoverførsler	243,7	250,8	-6,2	0,0	244,6	225,6	-19,0
10 Kontante ydelser	191,0	197,3	0,0	0,0	197,3	194,2	-3,1
75 Beskæftigelsesindsats forsikrede	52,7	53,5	0,0	0,0	53,5	31,4	-22,1
85 Difference ift. beskæftigelsestilskud	0,0	0,0	-6,2	0,0	-6,2	0,0	6,2
I alt	243,7	250,8	-6,2	0,0	244,6	225,6	-19,0

Tabellen viser en samlet udgift på området på 244,6 mio. kr., hvilket er et mindreforbrug på 19 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Området er omfattet af beskæftigelsestilskuddet og der er stor tilbageholdenhed med at disponere over forventede mindreudgifter. Derfor er der kun tillægsbevilget mindreudgift på 6,2 mio. kr., til trods for at forventningen ved 3. budgetkontrol var et mindreforbrug på 12 mio. kr.

Årsagen hertil er at det forventes at en del af beskæftigelsestilskuddet for 2014 skal tilbagebetales til staten i forbindelse med efterregulering af tilskuddet, som forventes at ske i juni 2015.

Konsekvenser for 2015-18

Området er også i 2015 budgetteret ud fra det udmeldte beskæftigelsestilskud kombineret med prognoser og skøn over antallet af ledige. Også i 2015 vil der være tilbageholdenhed med at anvende et evt. mindreforbrug før det endelige beskæftigelsestilskud kendes.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Da målgrupper og indsats på nærværende bevillingsområde er overlappende med både bevillingsområde 3.2 og Socialudvalgets bevillingsområde 4.4. Alle mål og målopfølgning er således samlet under bevillingsområde 3.2.

Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparate

4.1 Forebyggende foranstaltninger og anbringelser - handicappede børn

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
00 Indkomstoverførsler	16,6	17,9	-2,6	0,0	15,3	17,5	2,2
15 Sociale formål (merud- giftskompensationer mv.)	11,7	17,9	-2,6	0,0	15,3	13,0	-2,3
30 Særligt tilrettelagt ung- domsuddannelse (STU)	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	4,5
10 Serviceudgifter	58,0	63,4	-2,8	8,9	69,5	55,0	-14,5
05 Særlige dagtilbud og særlige klubber	-0,8	-1,5	-0,5	0,2	-1,8	0,6	2,4
10 Døgninstitutioner, opholdssteder mv.	14,9	11,2	7,0	0,6	18,8	4,9	-13,9
20 Plejefamilier/opholds- steder handicappede børn og unge	19,3	22,6	-3,3	0,0	19,3	21,8	2,5
25 Forebyggende foranstalt- ninger handicappede børn og unge	17,6	17,6	-4,7	8,1	21,0	19,0	-2,0
30 Særligt tilrettelagt ung- domsuddannelse (STU)	7,0	13,5	-1,3	0,0	12,2	8,7	-3,5
50 Central refusion for særligt dyre enkeltsager	-2,8	-1,5	0,0	0,0	-1,5	-4,9	-3,4
10 Døgninstitutioner, opholdssteder mv.	-0,4	-1,5	0,0	0,0	-1,5	-3,6	-2,1
20 Plejefamilier/opholds- steder handicappede børn og unge	-2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,2	-1,2
25 Forebyggende foran- staltninger handicappede børn og unge	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Total ('Netto')	71,8	79,8	-5,4	8,9	83,3	67,6	-15,7

Tabellen viser, at der på det samlede regnskabsresultat for handicappede børn er et mindreforbrug på 15,7 mio. kr. Af det samlede mindreforbrug vedrører de 8,9 mio. kr. overført mindreforbrug fra 2013. Driftsresultatet for 2014 er derfor på 6,8 mio. kr. De gennemførte besparelser på aftaleenhederne under bevillingsområdet bidrager til at regnskabsresultatet er i positiv balance. Endvidere skyldes mindreforbruget færre udgifter til særligt dyre enkeltsager samt et fald i antallet af anbringelser, som dog delvist opvejes af stigende døgnpriser på de tilbageværende børn. I tabel 2 ses udviklingen i forbruget af årspladser i 2013-2014.

Årspladser	sep 13	dec 13	mar 14	jun 14	sep 14	dec 14
Døgninstitutioner	17,6	16,6	13,6	12,8	13,5	13,6
Sikrede døgninstitutioner	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Plejefamilier	30,5	28,6	28,8	28,7	27,2	27,1
Opholdssteder	8,0	8,0	9,7	8,9	8,4	8,5
Efterskoler	2,4	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Eget værelse	3,5	3,5	2,3	3,3	2,9	2,4
Anbringelser i alt	62,2	58,8	55,5	54,8	53,1	52,7

Konsekvenser for 2015-18

Der er tale om et godt regnskabsresultat, hvor 8 mio. kr. af det samlede mindreforbrug forventes

anvendt til Psykiatriens Hus. Det er forventningen at bevillingsområdet også i 2015 kan holdes i balance.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde 4.1 var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Status på kvalitetsmålet

Mål	Status ved udgangen af 2014
Forbyggende foranstaltninger og anbringelser af børn og unge med handicap generelt Mål 1 Integration mellem Børnecenter Randers, Mellerup Skolehjem og Børne og Unge Rehabiliteringen	- Mellerup Skolehjem og Børne- og Unge Rehabiliteringen er blevet en del af Det specialiserede Børn og Unge Område. Der er fælles ledelse og faglig sparring på tværs af tilbuddene. - Medarbejderne fra Børne- og Unge Rehabiliteringen er blevet organisatorisk integreret og fysisk placeret på Lucernevejens Børnehave sammen med familieteamet. Der er sparring og faglig udvikling på tværs. - Jf. Boligplan på socialområdet skal Mellerup Skolehjem bygges om i 2015 og børnene på Holberghus skal flyttes på Mellerup Skolehjem.
Mål 2 Fortsat udvikling af kvalitetsmodellen på det sociale område	Randers Kommune har valgt at træde ud af det regionale samarbejde omkring kvalitetsmodellen og videreføre kvalitetsmodellens principper i eget regi: Dette er gjort som en konsekvens af at der ved det nyligt etablerede Socialtilsyn også arbejdes med en kvalitetsmodel. Den sociale kvalitetsmodel anses i høj grad som et værktøj, der dokumenterer og understøtter de resultater, der opnås i tilsynets kvalitetsmodel.

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Mål 3 Implementering af IT-teknologi og velfærdsteknologiske løsninger	• Socialområdet afprøver kontinuerligt ny velfærdsteknologi og IKT- løsninger. • Der afprøves en række kommunikationsværktøjer både på børn og voksenområdet. Der arbejdes med opsætning af inforskærme, der holder borgerne orienteret om aktiviteter på tilbuddet.	
Mål 5: Fokus på forebyggelse i bredeste forstand	• Socialområdet har fokus på forebyggelse. • Der er bl.a. givet tilskud fra Randers Kommunes innovationspulje til et projekt i børneområdet, der skal afdække hvorvidt man med en tidlig indsats kan opnå gevinster herved	
Børn og Unge – Børnecenter Randers Mål 1 Udvikling af pædagogikken gennem teknologiske værktøjer	• Socialområdet har i 2014 implementeret et nyt bostedssystem, bl.a. til brug for medicin håndtering og resultatdokumentation. • Der har været arbejdet med IKT og digitalisering, bl.a. tablet som kommunikationsmiddel.	
Mål 2 Implementering af KRAP (Kognitiv, ressourcefokuseret, anerkendende pædagogisk tilgang)	• KRAP-metoden er fuldt implementeret og anvendes bl.a. i forbindelse med supervision.	
Mål 3 Randers Kommune overtager pr. 1. januar 2014 Mellerup Skolehjem og Institut for Kommunikation og Handicap (IKH) fra Region Midt. Overtagelsen vil som udgangspunkt ikke påvirke nettobudgettet på området.	• Mellerup Skole og Institut for Kommunikation og Handicap blev overtaget fra Region Midt pr. 1. januar 2014. • Mellerup Skolehjem er blevet en integreret del af det specialiserede børne- og ungeområde. • Mellerup Skolehjem og Holberghus' børnegrupper bliver lagt sammen på Mellerup Skolehjem i løbet af 2015. Sammenlægningen forventes at bidrage til at skabe et fagligt stærkt børneområde.	

4.2 Tilbud til voksne med særlige behov (handicap, misbrug og psykiatri)

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
00 Indkomstoverførsler	1,6	2,9	0,0	0,0	2,9	1,5	-1,4
60 Sociale formål (merud- giftskompensationer mv.)	1,6	2,9	0,0	0,0	2,9	1,5	-1,4
10 Serviceudgifter	437,6	419,5	9,9	-2,3	427,1	424,9	-2,2
05 BPA handicapbørn	27,6	26,2	-2,3	0,0	23,9	24,7	0,8
06 Udlejningsboliger/ ældreboliger	-0,7	0,4	-1,0	0,0	-0,6	0,0	0,7
10 Voksen bo	260,5	311,5	-59,7	4,7	256,5	255,0	-1,6
15 Midlertidige botilbud	11,4	9,5	1,5	0,0	11,0	9,9	-1,1
17 Bostøtte	34,8	-23,1	58,3	-0,7	34,5	38,3	3,8
20 Kontaktperson- og ledsagerordninger	5,6	11,3	-4,6	0,0	6,7	6,2	-0,5
40 Aktivitets- og samværs- tilbud	68,1	52,6	11,3	-7,9	56,0	61,3	5,3
50 Kompenserende specialundervisning	5,0	2,1	2,8	0,0	4,9	3,8	-1,1
70 Alkoholbehandling og behandlingshjem	4,0	4,1	1,6	0,0	5,7	3,5	-2,1
75 Behandling af stofmisbrugere	11,5	12,9	2,2	0,0	15,1	11,8	-3,4
90 Øvrige udgifter 4.2	4,0	3,6	-1,1	0,0	2,5	2,5	-0,0
95 Øvrige sociale formål	5,8	8,4	0,9	1,6	10,9	7,9	-3,0
30 Ældreboliger	-6,5	-6,0	2,6	0,0	-3,4	-3,3	0,1
06 Udlejningsboliger/ ældreboliger	-6,5	-6,0	2,6	0,0	-3,4	-3,3	0,1
50 Central refusion for særligt dyre enkeltsager	-8,8	-10,0	0,0	0,0	-10,0	-4,8	5,2
05 BPA handicapbørn	-3,0	-1,0	0,0	0,0	-1,0	-0,2	0,8
10 Voksen bo	-6,8	-5,9	0,0	0,0	-5,9	-4,6	1,3
15 Midlertidige botilbud	0,0	-2,6	0,0	0,0	-2,6	0,0	2,6
20 Kontaktperson- og ledsagerordninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
40 Aktivitets- og samværstilbud	1,4	-0,5	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,5
60 Sociale formål (merudgiftskompen- sationer mv.)	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
75 Behandling af stofmisbrugere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total ('Netto')	423,9	406,4	12,5	-2,3	416,6	418,3	1,7

Tabellen viser at det samlede regnskabsresultat for voksne med særlige behov er et merforbrug på 1,7 mio. kr. Det samlede merforbrug skal ses i sammenhæng med at der er overført et merforbrug fra 2013 på 2,3 mio. kr. Driftsresultatet for 2014 er derfor et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. Der er overordnet set tale om et godt regnskabsresultat, som imidlertid også bærer præg af kun få dyre enkeltsager vil kunne vende billedet. Hertil har særligt Dagområdet være under stort pres i 2014 som følge af tidligere års merforbrug. Der har i perioden været foretaget en stor omlægning af Dagområdet, hvor tilbud er blevet lukket eller omlagt. Der er aftalt en plan med Dagområdet om afvikling af gælden i løbet af de næste 3 år, som der løbende vil blive fulgt op på.

Konsekvenser for 2015-18

Der er tale om et godt regnskabsresultat. Der er dog behov for fortsat tæt styring og fokus på

den bedst mulige visitation – både fagligt og økonomisk.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde 4.2 var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Status på kvalitetsmålet

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Voksen Bo Mål 1 Bolighandlingsplan. I løbet af 2014 og 2015 skal alle boliger til voksne inden for området leve op til følgende krav: • Det skal være muligt at kunne benytte kørestol • Der skal være separat toilet og badeværelse • Der skal minimum være 2 rum • Undtaget for disse krav er boliger, hvor der er en objektiv grund til at boligerne ikke skal indeholde kravene, f.eks. ungdomsboliger.	• Boligplan blev vedtaget i december 2014 og implementeres i 2015-17. Første projekt er Mellerup Skolehjem og dernæst ombygning af Holberghus til et tilbud for voksne autister.	
Mål 2 Udvikling af pædagogikken og driften gennem teknologiske værktøjer • Indførelsen af relevante IKT og velfærdsteknologier • Digitalisering af arbejdsgange på botilbuddene • Digitalisering af al dokumentation på psykiatriområdet	• FKO indføres i 2015. FKO er et resultatmålingsværktøj, der i forlængelse af VUM (Voksenedretnings-metoden) dokumenterer indsatsen på tilbuds niveau. • I 2014 er projekt vedr. virtuel bostøtte afsluttet og skal i 2015 implementeres som en fast ydelse i bostøtten. • Der er i 2014 blevet afprøvet vaske-skyld-toiletter, som vurderes at medføre øget livskvalitet og bedre hygiejne for borgeren. Erfaringerne fra forsøget anvendes til at opstart nyt projekt omkring digitale bleer.	
Mål 3 Inddragelse af borgere og pårørende • inddragelse af frivillighed på bostederne	• Der er i 2014 afholdt en Innovation Camp for socialområdet og frivillige organisationer med det formål at skabe konkrete samarbejdsprojekter mellem de to parter. Dette har ført til konkrete fælles aktiviteter, f.eks. dansehold på Dronningborg Aktivitets Center	
Mål 4 Udvikling af pædagogiske metoder og indsatser • Sundhedsfaglig indsats • Fokus på Case Management (CM) på udsatte området • Nedsætte opholdstiden på forsorgshjem	• Randers Kommune er blevet omfattet af hjemløsestrategi II, der har til formål at implementere Case Management, udvikle metoder til tidlig indsats og sætte fokus på nedsættelse af opholdstider.	

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Mål 5 Fra 1. januar 2014 overtager Randers Kommune Boligerne Lene Bredahls Gade fra Region Midt. Stedet er et bo- og aktivitetstilbud til voksne senhjerneskadede. Overtagelsen vil som udgangspunkt ikke påvirke nettobudgettet på området.	• Lene Bredahls Gade er blevet en integreret del af Voksen Bo. • Der er særligt arbejdet med udviklingen af Lene Bredahls Gades aktivitetstilbud. Senest er aktivitetsstedet "Ståstedet" lukket og fusioneret med Lene Bredahls Gades aktivitetstilbud.	
Matrikelløse Mål 1 Udvikling af pædagogikken og driften gennem teknologiske værktøjer • Udvikling af virtuel bostøtte • Digitalisering af administrative sagsgange	• Som udløber af arbejdet med rehabiliteringsplanen er det besluttet at alle tilbud skal recovery-screenes. Screeningen giver en indikation af i hvor høj grad et tilbud arbejder ud fra en recovery-orienteret /rehabiliterende * tilgang. • Herudover uddanner vi i foråret 10 medarbejdere i recovery, Disse medarbejdere skal fungere som foregangsmænd for det øvrige personale i forhold til implementering af den recovery-orienterede tilgang. • Der er udarbejdet et metodekatalog der fungerer som en konkret værktøjskasse for hvilke metoder man kan anvende i et rehabiliterende perspektiv på tværs af tilbuddene.	
Mål 2 Udvikling af pædagogiske metoder og indsatser • Udvikling af en fleksibel og differentieret bostøtte • sundhedsfaglig indsats	• Området har netop afsluttet et 2½ års kompetenceudviklingsprojekt for det pædagogiske personale. • Fokus vil i det kommende år være på forankring af viden. • 300 medarbejdere har gennemført diplomforløb i neuropsykologi og neuropædagogik. • 150 medarbejdere har gennemført bachelorforløb i "Specialisering i socialt arbejde" • 35 medarbejdere har gennemført AMU-forløb i socialt arbejde og dokumentation. • Området har deltaget i projekt sundere liv i socialpsykiatrien, hvilket har givet en øget fokus og gode erfaringer for både borgere og medarbejdere om sundhed. • Mange tilbud har ønsket at arbejde videre med sundhedsmålsætningen f.eks. lægetjek, og sunde måltider jf. virksomhedsplaner for 2015-16	

*) Målet med recovery er at blive i stand til at leve et tilfredsstillende og meningsfyldt liv på trods af de begrænsninger, man bærer med sig. Rehabilitering er den indsats, medarbejderne yder for at støtte op om den enkelte brugers recovery-proces.

4.4 Kontante ydelser og foranstaltninger vedr. ikke arbejdsmarkedsparate borgere

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
00 Indkomstoverførsler	947,7	1.077,0	-148,6	0,0	928,4	944,7	16,3
10 Kontante ydelser	159,9	318,7	-137,1	0,0	181,6	197,6	16,0
20 Sygedagpenge og jobafklaring	167,7	170,3	-11,5	0,0	158,8	159,9	1,0
30 Førtidspensioner og personlige tillæg	490,3	483,7	-3,2	0,0	480,5	477,0	-3,5
60 Integrationsindsats	4,0	6,4	-2,2	0,0	4,2	8,5	4,4
70 Driftsudgifter og mentorordninger m.v.	42,5	7,4	11,4	0,0	18,8	18,6	-0,2
80 Øvrig beskæftigelsesindsats	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
90 Boligyldelse og boligsikring	83,3	90,5	-6,0	0,0	84,5	83,1	-1,4
Total	947,7	1.077,0	-148,6	0,0	928,4	944,7	16,3

Tabellen viser en samlet udgift på området på 944,7 mio. kr., hvilket er 16,3 mio. kr. mere end det korrigerede budget.

Merudgiften vedrører overvejende kontante ydelser, hvor der til gengæld har været en mindredgift på Beskæftigelsesudvalget område (de ikke arbejdsmarkedsparate borgere) på 23 mio. kr. Kontante ydelser/integration og specifikke målgrupper af kontanthjælpsmodtagere findes på begge udvalgsområder, men eftersom forbruget ikke kan konteres to steder, bør de to områder ses i sammenhæng vedr. disse ydelser. Hvis begge udvalgs kontant- og uddannelseshjælp vurderes samlet, kommer området således reelt ud af 2014 med en mindredgift på 7,4 mio. kr.

Andre, mindre udsving vedrørende kontante ydelser er:

- Merudgift på kontanthjælp til personer i integrationsprogrammet på 0,8 mio. kr. hvilket er 8,3 % mere end det korrigerede budget. Området blev tilført 4 mio. kr. ved budgetkontrollen den 30.06.14, hvilket ikke har været helt nok. Merudgiften skal særligt ses i lyset af at antallet af nytilkomne flygtninge

til Randers Kommune i 2014 har været højere end antallet i de foregående år.

- Mindredgift til revalideringsydelse og resourceforløbsydelse, i alt 3.3 mio. kr., svarende til 20 % af det korrigerede budget.

På området vedr. førtidspensioner og personlige tillæg ses en mindredgift på 3,5 mio. kr., hvilket er under 1 % af det korrigerede budget.

Der har som følge af flere nytilkomne flygtninge til Randers Kommune i 2014 været en merudgift til integrationsindsats på 4,4 mio. kr. Merudgiften har delvist været modsvaret af en mindredgift vedr. drift af Sprogcenter Randers, idet sprogcentret har modtaget flere kursister (dvs. flere indtægter til integrationsområdet) uden det har været nødvendigt at hæve centrets budget tilsvarende.

På boligstøtteområdet har der været en mindredgift på 1,4 mio. kr. svarende til 1,7 % af det korrigerede budget.

Konsekvenser for 2015-18

Overførselsområderne budgetteres på ny ved hver budgetperiode og kendskab til mer- eller mindreforbrug i foregående regnskabsår kan ikke umiddelbart overføres til indeværende budgetår, da forudsætningerne ændres, bl.a. som følge af de nye reformer på området, der skal implementeres.

Når den endelige flygtningekvote for 2015 er udmeldt, vil der blive fremlagt et korrigeret budget for de kontante ydelser og for integrationsindsatsen. Det forventes at et korrigeret budget foreligger ved budgetopfølgningen pr. 31.5. 2015.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Da målgrupper og indsatser på nærværende bevillingsområde er overlappende med Beskæftigelsesudvalgets, er alle mål samt opfølgning herpå samlet under bevillingsområde 3.2.

Miljø- og teknikudvalget

5.1 Miljø og teknik, skattefinansieret drift

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
Vintertjeneste	14,9	13,1		-13,5	-0,3	9,8	10,1
Øvrige områder							
Natur og miljø	24,5	21,9	-0,2	1,1	22,9	21,7	-1,2
Sekretariat, Veje og Bygninger	157,0	147,2	-0,2	-1,2	145,8	146,4	0,6
Parkering	-6,7	-7,1	-0,2		-7,3	-5,8	1,5
Kollektiv trafik	74,0	76,6			76,6	77,8	1,2
Drift af veje	73,4	60,0	-0,5	-1,7	57,8	56,4	-1,4
Ejendomme og jorder	-8,1	-6,8	0,5	0,4	-5,8	-5,8	-0,0
Administrationsbygninger	24,5	24,4	0,0	0,1	24,5	23,7	-0,8
Plan, Byg og Klima	4,3	6,2	0,9	0,1	7,2	3,7	-3,5
Byfornyelse og driftssikring af ejendomme	3,0	3,9			3,9	2,8	-1,1
Klima og energi	1,3	2,4	0,9	0,1	3,4	1,0	-2,4
Øvrige områder i alt *	185,9	175,3	0,6		175,9	171,8	-4,1
Driftsafdelingen	-3,2	-2,3	1,8	-1,5	-2,1	-0,7	1,3
I alt	197,5	186,1	2,3	-15,0	173,5	180,9	7,4

Tabellen viser at udgifterne har udgjort 180,9 mio. kr. mod budgetteret 173,5 mio. kr. Der er således et merforbrug på 7,4 mio. kr., som fordeler sig med et overført underskud fra 2013 på 15,0 mio. kr. og et overskud på drift 2014 på 7,6 mio. kr. Dette fordeler sig med et overskud for Vintertjenesten på 3,4 mio. kr., Øvrige områder 4,1 mio. kr.* og Driftsafdelingen 0,1 mio. kr.

* Overskuddet for Øvrige områder udgør 4,1 mio. kr., hvoraf 2,8 mio. kr. skyldes at en besparelse ved energibesparende foranstaltninger ikke har været indberettet korrekt. Korrigeret for dette udgør overskuddet 1,3 mio. kr.

1. Vintertjenesten

Over- eller underskud på vintertjenesten overføres til efterfølgende års budget til vintertjeneste. Ved begyndelsen af året var der et underskud på 13,5 mio. kr. På grund af den milde vinter var der et overskud på driften i 2014 på 3,4 mio. kr., hvorefter der overføres et underskud på 10,1 mio. kr. til 2015. For området er der udarbejdet særlige regler vedrørende styring af udgifterne, således at der i april måned sikres, at der for resten af året er et restbudget på mindst halvdelen af det samlede budget til vintertjeneste.

2. Øvrige områder

Området udviser et samlet overskud på 4,1 mio. kr.

Natur og miljø

Her er der et samlet overskud på 1,2 mio. kr., som fordeler sig med et overført overskud på 1,1 mio. kr. og et overskud i 2014 på 0,1 mio. kr. Overskuddet skyldes mindreudgifter til miljøbeskyttelse, skadedyrsbekæmpelse og naturcentret samt merudgifter til naturbeskyttelse og grønne områder. Mindreforbruget skyldes hovedsagelig færre udgifter til konsulenter inden for miljø samt at en slutafregning for rottebekæmpelse afregnes i 2015. Merudgifterne skyldes især at der er udført flere opgaver inden for naturbeskyttelse end oprindeligt planlagt.

Sekretariat, Veje og Bygninger

Budgetområdet har et samlet underskud på 0,6 mio. kr. fordelt med overført underskud på 1,2 mio. kr. og et overskud i 2014 på 0,6 mio. kr. Der har været merudgifter til busdrift, færre indtægter ved P-billetordningen og parkeringsafgifter samt ekstraordinære udgifter til det kommunale stamspor. Overskuddet på administrationsbygninger skyldes hovedsagelig et mindreforbrug på vedligehold. Endelig er der et restbudget for vejafvandingsbidrag på 1,1 mio. kr., som overføres til dækning af forventede merudgifter til bidrag i 2015.

Plan, Byg og Klima

Der er et overskud på 3,5 mio. kr., hvoraf 2,8 mio. kr. skyldes at en besparelse ved energibesparende foranstaltninger ikke har været indberettet korrekt. Korrigeret for dette udgør overskuddet 0,7 mio. kr., som fordeler sig med mindreudgifter til tilskud og ydelsesstøtte til almene boliger og andelsboliger på 1,1 mio. kr. og et underskud på 0,4 mio. kr. til klima og energi, som hovedsagelig omfatter mindreindtægter på 0,5 mio. kr. ved tilskud til projekter under Vindmøllerådet, da de først udbetales i 2015, samt overskud på 0,3 mio. kr. ved udmøntning af besparelser som følge af energibesparende foranstaltninger.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområdet var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Mål	Status ved udgangen af 2014
Renovering af Storegade	• at arbejdet med renovering af Storegade fortsættes i 2014 og at arbejdet er udført for strækningen fra krydset Østergrave/ Vestergrave frem til Middegade/ Brødregade. Anlægsarbejdet med ny belægning er afsluttet. Opsætning af bænke og etablering af ny belysning afsluttes jf. aftale med styregruppen for projektet i foråret 2015 inden udeserverings- sæsonen starter.

3. Driftsafdelingen

Regnskabet udviser et underskud på 1,3 mio. kr. fordelt med overskud på 0,9 mio. kr. på drift af materielgårde og et underskud på 2,3 mio. kr. på kirkegårde. Overskud på drift af materielgårde fordeler sig med et overført overskud på 0,8 mio. kr. og et overskud på driften i 2014 på 0,1 mio. kr. Det var planlagt at nedbringe et overført underskud på kirkegårde på 2,4 mio. kr. med 0,6 mio. kr. i 2014, men på grund af ekstraordinære omkostninger til ombygning af krematorieovnen på 0,5 mio. kr., blev gælden kun nedbragt til 2,3 mio. kr. Forvaltningen forventer at den ved yderligere reduktioner af omkostningerne kan afvikles over 3 år.

Konsekvenser for 2015-18

Regnskabsresultatet har ikke budgetmæssige konsekvenser for budget 2015 eller budgetoverslagsårene 2016-18. Resultatet giver ikke umiddelbart anledning til at foretage budgetomplaceringer på baggrund af erfaringerne i regnskab 2014. Udskiftningen af P-automater ser ud til at medføre større indtægter og forvaltningen vil i en kommende budgetopfølgning følge op på om der skal ske en regulering af parkeringsbudgettet for 2015.

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Mobilitetsplan	• <i>at der i løbet af 2014 udarbejdes en mobilitetsplan med henblik på ud-møntningen af den godkendte mobilitetspolitik</i> Der arbejdes i proces med miljø- og teknikudvalget på en mobilitetsplan i 2014/15 til endelig godkendelse i maj 2015.	
Randers cykelby	• <i>at der i 2014 arbejdes videre med cykelfremmende aktiviteter via Randers Cykelby fase 3</i> Fase 3 er igangsat og drejer sig bl.a. om en ny cykelsti under Randersbro. Stien skal forbinde den vestlige del af Randers by med den østlige, således at det bliver muligt at cykle mere direkte langs Tørvebryggen og Havnegade fra Regnskoven/Justesens Plæne til stiforbindelserne øst for Randersbro. Stibroen udføres i perioden april-dec.2015. • <i>at der, hvor muligt, er etableret højresving ved rødt lys jf. Cykel politikken</i> Randers Kommune afventer en rapport i 2015 om de nationale erfaringer på området.	
By- og pendlercykler	• <i>at indsatsen skal bidrage til kommunens mål om at øge antallet af cyklister med 5-8 % om året</i> Udviklingen følges løbende og vil fremgå af cykelregnskabet i 2015. • <i>at alle opsatte by- og pendlercykler benyttes mindst én gang om dagen, og</i> • <i>at indsatsen følges op med information</i> By- og pendlercykler er taget i brug i maj, og de foreløbige erfaringer er meget positive. Alle opsatte pendlercykler er i brug hver dag mens brugen af by-cyklerne er lidt mindre.	

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Kollektiv trafik	• at antallet af kunder i busserne øges med 3 % fra 2013 til 2014 Det fastsatte mål har været for ambitiøst, da antallet af kunder er faldet med 0,9 % fra 2013 til 2014. Antallet har været faldende de senere år og faldet i antallet udgør 4,1 % fra 2011 til 2014. • at brændstofforbruget yderligere reduceres med 2 % fra 2013 til 2014. Målet for brændstofreduktion er nået. • at arbejdet med planlægningseffektiviteten fortsættes frem mod målet i 2014. Det var et mål planlægningseffektiviteten blev øget med 3 % i perioden 2010-14. Målet er nået i 2014.	
Trafiksikkerhed, information og kampagner	• at Randers Kommune deltager i alle landsdækkende kampagner Randers Kommune har deltaget i de landsdækkende trafikikkerhedskampagner og herunder i kampagner for brug af sele, om spritkørsel samt en uopmærksomhedskampagne.	
Trafiksikkerhedsplan	• at der i 2014 udarbejdes en trafikikkerhedsplan for 2014-2020 Trafiksikkerhedsplanen blev præsenteret og sendt i 8 ugers høring på miljø- og teknikudvalgets møde den 20. november 2014.	
Tidlig involvering af borgerne	• at der i 2014 arbejdes aktivt med at indtænke borgerdeltagelse og dialog på et tidligt tidspunkt som muligt i forbindelse med udvikling af nye initiativer og planer Tidlig involvering af borgere er indarbejdet i vores tilgang til nye opgaver	
Økonomisk incitament som middel til lokalt engagement	• at der i 2014 arbejdes aktivt med at udvikle en eller flere metoder til uddeling af midler til lokale borgergrupper til fysiske projekter i lokalområderne • at der i løbet af 2014 gennemføres et eller flere pilotprojekter med uddeling af midler til lokale borgergrupper med henblik på erfaringsopsamling Ovenstående projekter forventes først gennemført i 2015.	

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Inddragelse af frivillige i opgaveløsning	• <i>at der i 2014 arbejdes aktivt med at udvide og udvikle inddragelse af frivillige i løsningen af opgaver på miljø og Tekniks område</i> Miljø og Teknik har gennemført 4 projekter med inddragelse af frivillige borgere. • Affaldsindsamling • Tilgængelighedsguide over offentlige bygninger • Frivillige på Randers Naturcenter • Renovering af badebro ved Fussing Sø Arbejdet blev ikke afsluttet i 2014. Der arbejdes i 2015 videre med erfaringerne og sættes fokus på det aktive medborgerskab og gode samskabelsesprocesser med borgerne – fx i forbindelse med udviklingsplaner for landsbyer.	
Brugerfeedback og dialog	• <i>i 2014 skal der arbejdes videre med aktivt at anvende både borgernes positive og negative feedback til at drage læring af og forbedre vores service</i> Dette er blevet gennemført i forbindelse med • Byggesager • Landzonesager • Miljøgodkendelser til landbrug og virksomheder • Miljøtilsyn til landbrug og virksomheder Der udsendes spørgeskema til ansøgeren efter endt sagsbehandling. Antallet af besvarelser er imidlertid meget lav, så der arbejdes videre med at bringe svarprocenten op.	

5.2 Miljø og teknik, brugerfinansieret drift

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
Affaldshåndtering	-6,9	0,2	0,1	0,0	0,3	-0,6	-0,9
Varmeforsyning	0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,2
I alt	-6,9	0,0	0,1	0,0	0,1	-0,6	-0,7

Tabellen viser at der har været nettoindtægter på 0,6 mio. kr. mod budgetteret 0,1 mio. kr. Der er et overskud på 0,9 mio. kr. på affaldshåndtering. Området omfatter alt affaldshåndtering i kommunen, både indsamlingsordninger, samt driften af Randers Affaldsterminal og genbrugspladser.

Varmeforsyningen omfatter alene det lille kommunale kraftvarmeværk i Mejlby. Regnskabet udviser et driftsoverskud i 2014 på 0,2 mio. kr. svarende til budgettet, men efter samråd med kommunens revision indgår driftsoverskuddet alene i posteringer og mellemregning på status og indgår derfor med 0 kr. i tabellen ovenfor.

Konsekvenser for 2015-18

Det forventes ikke, at regnskabsresultatet for 2014 medfører budgetmæssige konsekvenser for budget 2015 eller budgetoverslagsårene 2016-18, idet faldende mængder og priser allerede er indregnet.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde Affaldshåndtering var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Mål	Status ved udgangen af 2014
Mængden af dagrenovation	at mængden af dagrenovation i 2014 ikke overstiger mængderne i 2009 målt pr. indbygger Mængden af dagrenovation har været stødt faldende de seneste år. Der skete dog en mindre stigning fra 2013 til 2014, men mængden er stadig under tallene fra 2009.
Mængden af deponi	at mængden af deponi for 2014 ikke overstiger 4.800 tons Dette blev ikke overholdt for 2014, idet mængden kunne opgøres til 5.590 tons. Størstedelen af den forøgede mængde skyldes en mermængde af mineralsk affald (eternit) og er et udtryk for større aktivitet i samfundet

Kultur- og fritidsudvalget

SVEN
DALSGAARD
100 ÅR

WWW.RANDERSKUNSTMUSEUM.DK

6. Kultur- og fritid

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Aftaleenheder	75,7	75,0	-0,1	2,4	77,3	73,5	-3,8
1.2 Tilskud til selvejende institutioner	14,8	14,8	-0,5		14,3	14,4	0,1
1.3 Fritid og idræt	62,0	67,7	-1,9		65,8	64,9	-0,9
1.4 Kultur	3,5	4,9	0,4	-0,4	4,9	4,4	-0,5
1.5 Kulturaftale	1,3	0,0	0,4	2,9	3,3	0	-3,3
I alt	157,3	162,4	-1,7	4,9	165,6	157,2	-8,4

Det samlede regnskabsresultat for 2014 viser et mindre forbrug på -8.4 mio.kr.. Nedenfor redegøres for de væsentligste områder, og hvorfor der er mindre forbrug.

1.1 Aftaleenheder

Aftaleenhederne tæller Biblioteket, Værket, Museum Østjylland, Eventsekretariatet, Randers Musikskole, Kærsmindesbadet og Fritidscenteret. Aftaleenhederne har et mindre forbrug på 3,8 mio. kr., der overføres til 2015. Beløbet kommer hovedsagelig fra driften af biblioteker, musikskolen og museum.

1.2 Tilskud til selvejende institutioner

Randers Kommune yder tilskud til en række selvejende institutioner under kultur- og fritidsområdet, så som Randers Kunstmuseum, Randers Egnsteater, Randers Kammerorkester, Gaia og Cityforeningen.

Der er tale om et lille merforbrug på 0,1 mio.kr.

1.3 Fritid og idræt

Området tæller parker og legepladser, pleje af idrætsanlæg, div. stadions, div. lokale- og aktivitetstilskud, folkeoplysning for voksne, Team Danmark aftalen, kommunale og selvejende idrætshaller. Randers Kommune yder tilskud til driften af selvejende idrætshaller, og forestår selv driften af tre idrætshaller.

For området er der et samlet mindre forbrug på 0,9 mio.kr.. Der er mindre forbrug på lokaletil-

skud og nyt svømmebad (senere færdiggørelses-tidspunkt i forhold til oprindeligt budget), mens der er merforbrug på mobil skøjtebane, parker/legepladser og Udbyhøj Lystbådehavn

1.4 Kultur

Der ydes kommunale tilskud til afvikling af teaterforestillinger i Randers. Der ydes endvidere tilskud til en række teatre, orkestre, musikforeninger og til rytmiske musikgruppers udgifter til øvelokaler og spillesteder, og kunstnerkollektivers brug af fælles atelierer.

Herudover ydes tilskud til en række andre kulturelle opgaver, herunder skulpturer, springvand, Nordisk Venskabsbyuge, Malvinas Hus, Asfergladen, forsamlingshuse, musik og teaterforeninger, lokalhistoriske arkiver, børnekulturugen, Levende Sommer mv.

Der er et mindre forbrug på 0,5 mio.kr.. Det skyldes bl.a., at aftalen omkring Kulturbym 2017 ikke var underskrevet ved årsregnskabs afslutning, og heraf følger udbetaling af 1. rate af tilskuddet først i 2015.

1.5 Kulturaftale

Randers Kommune udgør sammen med Viborg, Silkeborg og Horsens Kommune Kulturregion Østjysk Vækstbånd, der gennemfører tværgående kulturprojekter i regionen.

Kulturaftalen Østjysk Vækstbånd er en fireårig aftale 2012-15, og kontoen anvendes til mellemregninger med de tre andre kommuner i samar-

bejdet og med Kulturstyrelsen, hvorfor resultatet på 3,3 mio.kr. ikke siger noget om aktiviteten i 2014. Randers Kommune varetager den administrative del.

Konsekvenser for 2015-18

For aftaleenhederne er der for bibliotekets vedkommende tale om større budgetteret indkøb af IT og inventar, hvor varerne er bestilt i 2014, mens levering først sker i 2015. Museum Østjyllands mindre forbrug skyldes forskydning mellem indtægter og udgifter i forskningsprojektet CONTACT, hvor bevillingen er givet i 2014 og en stor del af udgifterne afholdes i 2015. Overskuddet for Randers Musikskole forventes anvendt til nødvendige opgraderinger af instrumenter og udstyr. Hvis en flytning af musikskolen bliver en

realitet, vil der komme en del nyanskaffelser som følge af muligheden for flere aktiviteter. Desuden er der i den forbindelse reserveret midler til kreativ skole.

Mindre forbruget under Fritid og Idræt skyldes forskydning vedr. færdiggørelsen af nyt svømmebad, og overføres til driften i 2015.

Randers Kommunes bidrag til Kulturby 2017 vil i 2015 indeholde både 2014 og 2015 bidraget, idet aftalen ikke var underskrevet ved regnskabsafslutningen for 2014.

Budgettet for kulturaftale Østjysk Vækstbånd forventes anvendt senest ved udgangen af projektperioden ultimo 2015.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde Kultur og Fritid var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014.

Mål	Status ved udgangen af 2014
Idræt og Fritid Indsatsområderne er fastholdelse af børn og unge i foreningslivet, udvikling af netværk til styrkelse af samspillet mellem talent- og elitearbejdet og breddeidrætten, organiseringen af fritids- og idrætslivet, herunder styrkelse af frivillighedskulturen og forbedring af tilgængeligheden til aktiviteter og faciliteter, herunder at øge synligheden af de mange tilbud og muligheder.	Der arbejdes fortsat med at realisere målene. For ingen af målene gælder, at man på et givet tidspunkt kan sige, at det nu er opfyldt 100 pct.
Kultur Der arbejdes med udvikling af Kulturhusvision 2020, kultur i det offentlige rum, børn og unge i kulturfeltet og forberedelserne til Randers' deltagelse i Kulturby 2017.	Arbejdet med udvikling af Kulturhusvision 2020 er udført. I regi af Kulturregion Østjysk Vækstbånd er gennemført et antal arrangementer særligt for børn og unge i de offentlige rum. Der er udviklet et antal projekter til Kulturby 2017 og en del af disse har opnået projektstøtte fra Kulturby 2017.

Sundhed og ældreudvalget

7.1 Sundhed

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Vederlagsfri fysioterapi	20,8	19,4	0,6	0,0	20,0	20,3	0,3
1.2 Rehabilitering	19,5	18,7	0,2	0,4	19,3	18,8	-0,5
1.3 Sundhedsfremme og forebyggelse	12,9	11,9	1,8	1,5	15,2	12,8	-2,3
1.4 Sundhedsplejen	12,6	12,6	0,0	1,2	13,9	14,4	0,6
1.5 Tandplejen	31,0	29,9	0,6	-1,1	29,3	30,0	0,7
1.6 Andre sundhedsudgifter	2,1	6,1	-0,7	-0,1	5,3	3,1	-2,2
Serviceudgifter i alt	98,9	98,5	2,6	1,9	103,0	99,5	-3,5
1.7 Aktivitetsbestemt medfinansiering	337,6	329,4	15,8	0,0	345,1	348,3	3,2
Sundhedsområdet i alt	436,5	427,9	18,4	1,9	448,1	447,8	-0,3

Det samlede regnskabsresultat viser et mindre-forbrug på i alt 0,3 mio. kr., svarende til 0,07 % af det samlede korrigerede budget.

Under serviceudgifter er der samlet et overskud på 3,5 mio. kr., der primært skyldes projekter, hvor overskuddet dels skyldes projekter, hvor udgifterne først forfalder senere.

1.1 Vederlagsfri fysioterapi

Kommunerne har finansieringsansvaret for den vederlagsfri fysioterapi, men meget lidt påvirkningsmulighed på udgiften, da det er de praktiserende læger, der henviser handicappede til ordningen. Udgiften til området er faldet lidt i forhold til 2013, men er fortsat over budgettet, hvorfor der i 2014 er et underskud på 300.000 kr.

1.2 Rehabilitering

Kommunerne har hovedansvaret for rehabiliteringen efter hospitalsbehandling på baggrund af de genoptræningsplaner, der udarbejdes af lægerne. Udgiften på dette område omfatter dels genoptræningsplanerne og dels udgifter til en række forløbsprogrammer i forhold til KOL, kræft, senhjerneskedede, hjerte og diabetes.

Der har i 2014 været et mindre overskud på 0,5 mio. kr., hvilket dog stort set svarer til overførslen fra 2013 til 2014, der var på 0,4 mio. kr.

1.3 Sundhedsfremme og forebyggelse

Her konteres udgifter til den generelle sundhedsfremmende indsats, herunder det store samarbejdsprojekt med Region Midtjylland og de praktiserende læger Tjek dit Helbred.

Overskuddet på dette område er på 2,4 mio. kr., der primært netop vedrører Tjek dit Helbred, der kom senere i gang og dermed også afsluttes senere i 2018 end forventet, hvorfor overskuddet primært skal overføres dertil.

1.4 Sundhedsplejen

Sundhedsplejens tilbud omfatter tilbud i forbindelse med fødsler, undersøgelser i forbindelse med skolegangen samt råd og vejledning til børnefamilier i øvrigt.

På området er der et underskud på ca. 0,6 mio. kr., der i høj grad skyldes projekter, hvor indtægterne først forventes i 2015.

1.5 Tandplejen

Tandplejen, der omfatter tilbud til børn, handicappede og ældre har de sidste par år oparbejdet et underskud som følge af en række forhold, således at der fra 2013 til 2014 blev overført et underskud på 1,1 mio. kr. I 2014 er det lykkedes at nedbringe dette underskud, således at den negative overførsel fra 2014 til 2015 bliver på 0,7 mio. kr.

1.6 Andre sundhedsudgifter

Under andre sundhedsudgifter konteres udgifter til færdigbehandlede patienter, betaling til regionen vedr. hospice samt andre udgifter i forbindelse med fx de ekstra midler, der er afsat i aftalen om kommunernes økonomi mellem regeringen og KL samt enkelte projekter.

Der er i 2014 et overskud på denne konto på 2,2 mio. kr., som primært vedrører midler fra regeringsaftalen, der først anvendes i 2015.

1.7 Aktivitetsbestemt medfinansiering

Kommunerne er medfinansierende i forbindelse med sundhedsvæsenet, hver gang en borger

indlægges på sygehuset, går til behandling på sygehuset, besøger den praktiserende læge, en speciallæge eller modtager anden behandling inden for sundhedsvæsenet med sygesikrings-tilskud (fx behandling hos fysioterapeut, kiropraktor, psykolog, tandlæge fodterapeut mv.)

Udgifterne til den aktivitetsbestemte medfinansiering er steget væsentligt i 2014 i forhold til de skøn, som KL udarbejdede for medfinansieringen tilbage i 2013, som var grundlaget for budgetlægningen.

Oprindeligt var der forventet en udgift på godt 329 mill. kr., der endte med en samlet udgift i 2014 på godt 348 mio. kr. mod en samlet udgift i 2013 på godt 337 mio. kr.

Konsekvenser for 2015-18

Det forventes på serviceudgifterne at budgetterne overordnet vil kunne holdes og at der på de områder, der overfører et underskud fra 2014 til 2015 vil blive "afdraget på gælden", således at den negative overførsel er mindre til næste år.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde sundhed var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Mål	Status ved udgangen af 2014	
Projekt Tjek dit Helbred er i gang og medio 2013 tager 60 % af borgerne imod tilbud om helbredsundersøgelse. Målet for 2014 er at 70 % af borgerne tager imod tilbud om helbredsundersøgelse	Der er sket en lille stigning i antallet, der tager imod tilbuddet, men de 70% er ikke nået.	
200 borgere tager imod tilbud om rygestop i 2014 (i 2013 ca. 100).	Det endelige tal for 2014 er endnu ikke kendt, da det afventer tal fra Stoplinien og E-kvit. Men det vurderes at over 200 borgere har taget imod tilbuddet.	
Sundhedspolitikken er fuldt implementeret og en ny politik på vej til vedtagelse i Byrådet ultimo 2014.	Byrådet har godkendt den nye sundhedspolitik i mødet den 2. februar 2015 og status på den hidtidige sundhedspolitik er at det meste er implementeret.	
Antallet af borgere der tager imod tilbud i Sundhedscentret stiger med 10 % fra 2013 til 2014. (Der laves en optælling over en uge i august/sep-tember 2013 og igen samme uge i 2014).	Der kommer ca. 1200 borgere om dagen i Sundhedscentret i 2014 og det er steget fra estimeret tal i 2013 på 3-400 om dagen.	

Mål	Status ved udgangen af 2014	
At ventetiden for et tilbud om genoptræning er kortest muligt og ikke overstiger 10 dage fra udskrivelse fra hospital med mindre genoptræning først skal iværksættes senere.	Dette mål er nået i 2014.	
At udeblivelsesprocenten i 2014 i tandplejen er reduceret til under 10 %; er i 2013 godt 12 %.	I 2014 har udeblivelsesprocenten uændret været på ca. 12%	
At sundhedsplejersken aflægger et tidligt hjemmebesøg på 4.-5. dagen, hvis familien er udskrevet indenfor 72 timer efter fødslen og efter hjemmefødsler til 85 % af familierne.	Godt 85 % får besøg indenfor de første 5 dage efter fødsel. Der er kun 2-5 hjemmefødsler i RK, og der laves ikke tage særskilt statistik ud på disse.	
At min. ligeså mange kvinder i Randers Kommune, som landsgennemsnittet ammer fuldt ud indtil barnet er henholdsvis 4 og 6 mdr.	Efter 4 måneder ammer 50,4% af mødre i Randers fortsat barnet, hvilket er højere end på landsplan, hvor tallet er på 48%; efter 6 måneder ligger Randers lidt lavere end hele landet med: 9.2% mod 11,9% på landsplan	
At min. 75 % af de førstegangsgravide får et graviditetsbesøg.	65% får besøg. En stigning på ca. 8 % fra 2013-tal. Vi har fortsat ikke mulighed for at se elektronisk hvilke kvinder, der er gravide. Derfor er tilbuddet om graviditetsbesøg fortsat afhængige af, hvor mange kvinder/ familier, der vælger at kontakte Sundhedsplejen. Tilbuddet gives ved 1. jordemoderkonsultation	

7.2 Ældre

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014.

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Pleje og omsorg, genoptræning mv.	699,5	697,6	-3,9	14,6	708,3	713,2	4,9
1.2 Hjælpe midler og rådgivning	56,4	54,8	3,0	1,4	59,2	60,5	1,3
1.3 Plejevederlag	3,4	4,1	0,0	0,0	4,1	4,2	0,1
1.4 Refusion, særligt dyre enkelt sager	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9	-0,9
Serviceudgifter i alt	758,1	756,5	-0,9	16,0	771,6	777,0	5,4
1.5 Ældreboliger og servicearealer	-33,6	-28,8	-3,0	0,0	-31,8	-33,8	-2,0
Ældreområdet i alt	724,5	727,7	-3,9	16,0	739,8	743,2	3,4

Tabellen viser, at der samlet set var et underskud på ældreområdet i 2014 på 3,4 mio. kr.

Merudgifterne i 2014 i forhold til 2013 skyldes primært et langt større pres på den hjælp, som ældreområdet yder til hjemmeboende og desuden steg udgifterne til hjælpemidler væsentligt. Den kraftigere stigning blev konstateret i maj måned, og der har siden været foretaget en række foranstaltninger på at begrænse underskuddet, blandt andet en generel stor udgiftstilbageholdenhed, herunder ansættelsesstop.

Desuden blev underskuddet i 2014 begrænset af færre udgifter til elever, primært som følge af færre forlængelser og flere refusioner og nettoudgifterne vedr. betalinger til/fra andre kommuner blev mindre end forventet.

I overførslerne fra 2013 til 2014 var et opsøret overskud vedr. efteruddannelse (rotationsordninger); dette overskud er stort set forbrugt i 2014.

Som det bemærkes under afsnittet "Konsekvenser for 2015-18" er der i 2014 gennemført en række yderligere tiltag, der forventes at stabilisere ældreområdets økonomi i 2015.

1.1 Pleje og omsorg, genoptræning mv.

Dette område omfatter udgifterne til al pleje og omsorg, genoptræning mv., der foregår såvel på de kommunale centre som i øvrige private hjem samt en række fællesomkostninger på ældreområdet.

Som nævnt oven for var den kraftige efterspørgselsstigning efter hjemmeplejeydelser den primære årsag til underskuddet i 2014, idet udgifterne til centre, ernæring, træning og fællesudgifter på de 3 ældreområder stort set var uændret i forhold til 2013. Stigningen i hjemmeplejeydelser – herunder sygepleje – var speciel stor i område Nord.

Denne udvikling kan blandt andet tilskrives tidligere udskrivninger fra hospitalerne og at flere opgaver nu løses i den kommunale pleje frem for på hospitalerne; et eksempel er at ældreområdet har overtaget en række opgaver omkring intravenøs behandling.

1.2 Hjælpebidler og rådgivning

På udgifterne til hjælpebidler har der været en stigning på ca. 4 mio. kr. i forhold til 2013, hvilket også kan tilskrives den tidligere udskrivning; endvidere har det i 2014 været nødvendigt at udskifte en række senge, som har givet en ekstraudgift på ca. 1 mio. kr.

De væsentlige områder, hvor udgifterne til hjælpebidler er steget ud over senge er arm- og benproteser, ortopædiske hjælpebidler samt stomiprodukter

1.3 Plejevederlag

Der er mulighed for at yde vederlag til pårørende, der passer meget syge personer. På denne konto er udgifterne steget med ca. 800.000 kr. i 2014 i forhold til 2013. Det drejer sig om udgifter, som kommunen ikke kan sige nej til.

1.4 Refusion af særligt dyre enkeltsager

Staten yder refusion, når enkeltsager koster over 1 mio. kr. årligt (fordelt på de enkelte måneder). Indtægterne i 2014 har på denne konto været ca. 300.000 kr. højere end i 2013.

1.5 Ældreboliger og servicearealer.

På denne konto bogføres driftsudgifter og huslejebetalinger vedr. ældreområdet ældreboliger. Der vil altid være en nettoindtægt på denne konto, idet udgifter til låneydelser og henlæggelser bogføres andre steder.

Konsekvenser for 2015-18

Der er som følge af overforbruget i 2014 gennemført besparelser i form af afskedigelse af 32 personer i efteråret 2014, som vil få virkning i løbet af 2014. Afskedigelserne er foretaget på baggrund af, at der er vedtaget besparelser for 2015, der skal udmøntes.

Ældreområdet fik en ekstrabevilling ved budgetlægningen for 2015 på 10 mio. kr. ud over demografireguleringen som følge af den konstaterede stigning i hjælpen i 2014. På baggrund af disse ting forventes økonomien på ældreområdet at udvise balance med budgettet ved udgangen af 2015

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde Ældre er sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014. Sådan gik det med dem:

Status på kvalitetsmålet

Mål	Status ved udgangen af 2014
At hverdagstræning gøres lettere tilgængeligt gennem oplysningsarrangementer og borgertilbud om træning i stedet for hjemmehjælp	Der er gennemført en række oplysningsarrangementer og samarbejde, fx temadag omkring kvalitetsstandarder og flere har haft besøg af foredragsholdere/undervisere: Ældresagen, ældretræf, Motionsvenner, gigtforening samt SOSU-skolen. Der er fortsat behov for tilbud og arrangementer.
At alle borgere, som henvender sig i Sundhed og Ældre tilbydes aktiv hverdagstræning eller redskaber/hjælpebidler før passiv hjælp	Dette er blevet en vanlig procedure, når en borger henvender sig i visitationsafdelingen og beder om hjælp til praktisk hjælp og personlig hjælp til bad. Der vil fortsat være meget fokus herpå i 2015.

Mål	Status ved udgangen af 2014	
At der gennem kompetenceløft i sygeplejegruppen etableres mulighed for fortsat væsketerapi og intravenøs antibiotika behandling efter udskrivelse fra hospitalet	Dette er gennemført og en række borgere modtager nu IV-behandling mv. efter udskrivning. Det forventes at yderligere opgaver løbende udlægges og derfor er målet opretholdt i 2015.	
At borgere som udskrives fredag eftermiddag ikke er genindlagt igen mandag morgen. Der arbejdes på en halvering af antallet af borgere som oplever dette - i samarbejde med regionshospitalet.	Som følge af tidligere udskrivninger fra hospitalerne er dette mål "under pres" og analyseres nu nærmere. Målet er videreført til 2015.	
At der i forbindelse med oprettelse af 3 frivillighedskoordinatorstillinger etableres et årligt rekrutteringsarrangement for potentielle frivillige som introduceres til hvilke muligheder der er som frivillig på ældreområdet	Der er i 2014 gennemført en frivilligkonference i Ridehuset, som blev finansieret af ældreområdet	
At der etableres en hjemmeside hvor potentielle frivillige kan orientere sig og tilmelde sig kendte opgaver samt kan byde ind med nye tiltag.	Hjemmesiden er udarbejdet og findes via følgende link: http://trivselogfrivillighed.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=72883	
At der udarbejdes materiale om lokale aktiviteter i foreninger og på aktivitetscentre. Materiale som medarbejdere både kan orientere sig i, men også udlevere til borgere og pårørende.	Et materiale er under udarbejdelse, og emnet er fx drøftet på hverdagstræningsmøder. Der arbejdes videre med målet i 2015.	
Videreudbygge faciliteter og rammer for at frivillige kan undervise i IT på ældrecentrene, herunder også sikre trådløse IT områder	Der er datastuer på flere centre og der arbejdes på muligheden for trådløse forbindelser i 2015.	
At der sendes breve digitalt til de ældre, som har tilmeldt sig digitale løsninger ved alle bevillinger af hjælpemidler.	Er gennemført i forhold til kropsbårne hjælpemidler	

Erhvervs- og landdistriktsudvalget

8.1 Erhverv

1. Regnskabsresultatet

Nedenstående tabel viser, hvilke bevillingsområder der er omfattet af bevillingen. Desuden vises regnskabsresultatet for 2014..

Formål/ (mio. kr. løbende priser)	R 2013	Opr. budget	Tillægs- bevillinger	Overført fra 2013	Korr. budget	Regnskab 2014	Afvi- gelse
1.1 Turisme	2,7	2,7	0,0	0,0	2,7	2,7	0,0
1.2 Erhvervsservice og iværksætteri	9,0	12,9	0,8	10,7	24,3	15,1	-9,3
I alt	11,7	15,6	0,8	10,7	27,0	17,8	-9,3

Samlet set er bevillingsområdets regnskab for 2014 på 17,8 mio. kr. Dette giver et mindreforbrug på 9,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Mindreforbruget på 9,3 mio. kr. er alene vedr. Erhvervsservice og iværksætteri.

Som man kan se ud fra tabellen, kan en stor del af mindreforbruget forklares af overførslerne fra 2013.

Derudover kan man forklare mindreforbruget vedr. Erhvervsservice og iværksætteri med at 2,3 mio. kr. er en kommunal pulje til medfinansiering af projekter under landdistriktsprogrammet (LAG-Randers).

Det skyldes både et mindreforbrug samt tidsmæssige forskydninger i LAG-projekterne.

Det øvrige mindreforbrug skyldes primært tidsmæssige forskydning i projekter finansieret af erhvervsudviklingspuljen samt tids- og handleplan for havnens udflytning 0,5 mio, Erhvervs- og udviklingspuljen 2,4 mio. kr., E-handelscenter Randers 2,0 mio. kr. og Landsbypuljen på 1 mio. kr.

Konsekvenser for 2015-18

Regnskabet 2014 giver umiddelbart ingen konsekvenser for 2015-18.

2. Status på mål og indsatsområder i 2014

Indsatsområder indenfor bevillingsområde 8.1 var sammen med kvalitetsmålene for området beskrevet i Budget 2014.

I budget 2014 blev det beskrevet, at der i den kommende periode ville være et særligt fokus på:

1. Iværksætteri og vækstiværksætteri.
2. Implementering af byrådets eksisterende erhvervspolitik og arbejdet med at lave den nye erhvervspolitik.
3. Implementering af de nye aftaler med Erhverv Randers og Visit Randers

Status på målene for 2014 er, At man har udviklet projektet "Randers som e-handelscenter" der skal fremme vækstbe-

tingelserne for iværksættere inden for e-handel. Projektet er det eneste af sin art i Danmark og er baseret på partnerskab mellem Randers Kommune, private virksomheder og de lokale uddannelsesinstitutioner.

Implementeringen af den eksisterende erhvervspolitik er i fuld gang og i overensstemmelse med målsætningerne. Politikens lokomotiver som Industry Smart Center, Bio Planet Randers og Randers Kommune som driver for erhvervsudvikling har alle haft konkrete indsatser der blev igangsat og videreført ind i 2014.

Samtidig har man indladt processen med at udarbejde en ny erhvervs politik. Politikken forventes vedtaget i løbet af 2015.

2014 var første år, hvor de to nye aftaler med Erhverv Randers og Visit Randers skulle implementeres. Det har betydet, at man har arbejdet med dokumentation for både erhvervs- og turismeindsatsen i kommunen. Dernæst har de nye kontrakter opstillet mål på en række indsatser, hvilket har bevirket, at Erhverv Randers og Visit Randers har måtte omallokere ressourcer til en række specifikke indsatser.

Regnskabsberetning

Indledning

I regnskabsberetningen gennemgås det realiserede regnskab, aktiver og passiver samt likviditet med henblik på en vurdering af den overordnede økonomiske situation.

Økonomisk overblik

Nedenfor beskrives regnskabsresultatet for 2014 på de skattefinansierede områder og balance pr. 31. december 2014.

Årets resultat og regnskabsopgørelse

Resultat af ordinær drift og anlæg beskriver balancen mellem kommunens skattefinansierede udgifter og indtægter. Dette nøgletal er brugt i forbindelse med budgetlægningen og det indgår i forbindelse med sammenligninger i nøgletalsammenhænge.

Regnskabsresultat for 2014

	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab 2014	Forskel
Skatter	-3.950,7	-3.948,6	-3.949,9	-1,3
Tilskud og udligning	-1.852,7	-1.850,6	-1.851,3	-0,7
Drift - Serviceudgifter	3.775,8	3.860,6	3.709,6	-151,0
Drift - Overførselsudgifter	1.844,9	1.802,8	1.767,6	-35,2
Renter	27,2	20,4	19,3	-1,1
Resultat af ordinær drift	-155,5	-115,4	-304,6	-189,3
Anlæg i alt ekskl. Jordforsyning og ældreboliger	130,2	289,6	116,2	-173,4
Resultat af ordinær drift og anlæg	-25,3	174,3	-188,4	-362,7

Regnskabsresultatet viser et overskud på godt 188 mio. kr. på det skattefinansierede område.

Overskuddet skyldes bl.a., at der ikke er gennemført så mange anlægsinvesteringer som planlagt på grund af periodeforskydninger. Skattefinansieret anlæg udgør 116 mio. kr. i 2014. Resultatet af ordinær drift viser et overskud på 305 mio. kr., som har bidraget til finansieringen af anlægsudgifterne.

Samlet set viser regnskabet et godt resultat. Der var budgetteret med et resultat af ordinær drift i korrigeret budget på 115 mio. kr., og det endelige resultat viser 305 mio. kr. Der har således været tale om en kraftig forbedring. For skattefinansieret anlæg er der ligeledes tale om et mindreforbrug, idet regnskabsresultatet på 116 mio. kr. ligger 173 mio. kr. under korrigeret budget.

Resultatet skal ses i sammenhæng med de tidsforskydninger, der opstår både på drifts- og anlægsbudgettet, som overføres til 2015. Der er i 2014 sket en samlet stigning i de opsparede midler. Opsparingen er steget med 34 mio. kr. på driften og med 38 mio. kr. på anlæg. De opsparede midler fra 2014-15 udgør 318 mio. kr. i alt. Derudover er supplementsperioden i 2014 reduceret med 14 dage, hvilket har medført reduktion i leverandørbetalingerne for 50 mio. kr. Dette er dog kun en regnskabsteknisk éngangsforbedring.

Randers Kommunes resultat vedrørende serviceudgifterne ligger ca. 66 mio. kr. under rammen. Servicerammen udgør 3.775 mio. kr. og regnskabet indeholder serviceudgifter på 3.709 mio. kr. Når der korrigeres for bufferpuljen på service på 40 mio. kr., ligger regnskabsresultatet 26 mio. kr. under rammen.

Sammenligner man resultatet af ordinær drift i det oprindelige budget med regnskabet er der sket forbedringer for ca. 150 mio. kr. Det skal ses i sammenhæng med ikke forbrugt servicebufferpulje på 40 mio. kr., øget opsparing samt øvrige forskydninger på serviceudgifterne på 26 mio. kr., markante mindreudgifter til indkomstoverførsler på 77 mio. kr. samt lavere renteudgifter på 8 mio. kr.

Balance pr. 31. december 2014

Balancen viser forskydninger i kommunens aktiver og passiver fra ultimo 2013 til ultimo 2014. Der er aktiver for 7,8 mia. kr., og det er en stigning på 0,04 mia. kr. Den største post er finansielle anlægsaktiver for 4,2 mia. kr., og dertil kommer materielle anlægsaktiver for 2,9 mia. kr.

Tilsvarende udgør passiverne 7,8 mia. kr., heraf udgør den langfristede gældsforpligtelse 1,8 mia. kr., og egenkapitalen udgør 4,7 mia. kr.

Egenkapitalen

Egenkapitalen er steget med 0,3 mia. kr. til -4,7 mia. kr. ultimo 2014. For en privat virksomhed er egenkapitalen i en simpel fortolkning et udtryk for virksomhedens værdi i en salgssituation. Dette er ikke tilfældet for en kommune. En betydelig del af egenkapitalen er bundet i aktiver, som er knyttet direkte til kommunernes lovgivningsmæssige forpligtelser til at levere service til borgerne.

Forventningerne til 2015 og 2016

Med baggrund i det opgjorte regnskabsresultat for 2014 gives der en overordnet vurdering af de forventede konsekvenser for 2015 og frem.

Generelt

I det vedtagne budget for 2015-18 er der et relativt lavt anlægsprogram i overslagsårene. Samtidig skal store reformer på beskæftigelsesområdet implementeres, hvilket bl.a. indebærer en omlægning af refusionssystemet fra og med 2016. Med omlægningen følger en overgangsordning som skal mindske utilsigtede byrdefordelmæssige forskydninger mellem kommunerne i 2016 og 2017. Herefter er det besluttet, at der skal foretages ændringer af det kommunale ud-ligningssystem, som fra 2018 og frem skal mindske de utilsigtede virkninger af omlægningen mest muligt. Omlægningen af refusionssystemet

forventes at medføre et tab for Randers Kommune i 2016 og 2017, mens effekterne fra 2018 og frem ikke kan forudses på nuværende tidspunkt. Som led i budgetlægningen for 2016-2019, skal der politisk tages stilling til, hvorledes dette budgetmæssigt skal håndteres.

Regnskabet har vist, at der er store mindreudgifter på indkomstoverførslerne med undtagelse af aktivitetsbestemt medfinansiering, som har vist stigende udgifter mod slutningen af 2013 og i 2014. Udviklingen følges tæt, og der er meget der tyder på, at der er tale om en generel tendens – såvel regionalt som på landsplan. Servicerammen er også omfattet af sanktionerne i budget 2015, så der vil derfor være fokus på såvel serviceudgifterne som indkomstoverførslerne i budgetkontrollerne for 2015.

Serviceudgifterne

Det vides endnu ikke, om der vil komme yderligere pres på servicerammen i 2016, såfremt regnskabsresultatet for 2014 på landsplan som forventet ligger betydeligt under rammen. Det forventes dog som udgangspunkt, at det i særligt grad er kommunernes anlægsniveau – og finansieringen af dette - der kommer i fokus i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2016.

Overførslerne af uforbrugte midler fra 2014 til 2015 er steget med 34,3 mio. kr. set i forhold til overførslerne fra 2013 til 2014. Et stort forbrug af de opsparede midler vil betyde en udfordring i forhold til kommunens kassebeholdning. Derfor indstiller forvaltningen til byrådet (i overførselssagen), at overskud på øvrige områder ekskl. projektmidler fastfryses i 2015, mens aftaleenhedernes overskud frigives 100 pct.

Indkomstoverførsler

Som ovenfor nævnt skal beskæftigelsesreformen og en tilknyttet omlægning af refusionssystemet gennemføres i de kommende år. Den nye refusionsmodel gennemføres med virkning pr. 1. januar 2016. Der er lagt loft over et eventuelt tab i 2016 og 2017 for de enkelte kommuner. De økonomiske konsekvenser fra 2018 og frem – inkl. effekterne fra kommende ændringer af ud-ligningssystemet - kendes endnu ikke.

Anlæg

Det oprindelige anlægsprogram for 2015 indeholder nettoanlægsudgifter for 144 mio. kr., og dertil kommer 175 mio. kr. i overførsel af uforbrugte anlægsmidler fra 2014. Herefter udgør anlægsbudgettet på det skattefinansierede område 319 mio. kr. Anlægsprogrammet for 2015-18 er brutto 128 mio. kr. i gennemsnit. Byrådets måltal for det skattefinansierede anlægsbruttoniveau er 150 mio. kr. i årligt gennemsnit.

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med gældende lovgivning herunder de retningslinjer, der er fastlagt i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs og kapitalposter. I regnskabet indgår også udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som Randers Kommune har driftsoverenskomst med.

Ændringer i regnskabspraksis i forhold til tidligere år

For at kunne opfylde Økonomi- og Indenrigsministeriets krav om en hurtigere godkendelse af de kommunale regnskaber, har Randers Kommune forkortet supplementsperiodens varighed. Supplementsperioden for 2014 ophørte således 15. januar 2015, hvor den ved tidligere regnskabsafslutninger ophørte ved udgangen af januar måned.

Bortset fra denne ændring er regnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Regnskabsopgørelsen

Indregning af indtægter og udgifter

Indtægter indregnes så vidt muligt i regnskabsopgørelsen i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen på tidspunktet for regnskabsudarbejdelsen i marts.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i det/de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes.

Der afskrives første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er anskaffet/endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Kommunens drifts- og anlægsudgifter er opført ekskl. moms.

Afskrivninger

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært over de enkelte aktivers forventede levetid.

Afskrivningsperioder:

Administrationsbygninger	50 år
Skoler, dag- og ældreinstitutioner	30 år
Tekniske anlæg og maskiner	10 år
Inventar	5 år
Immaterielle anlægsaktiver	3 år
IT-udstyr	3 år

Anskaffelser under 100.000 kr. udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Omfatter grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt inventar, IT-udstyr og biler. Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten til de grunde og bygninger der er indregnet i balancen er dokumenteret via tingbogsattester.

Ejendomsretten til øvrige aktiver er dokumenteret via fakturaer, leasingaftaler m.v.

Der afskrives ikke på grunde samt materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført, påbegyndes afskrivning.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, broer m.v.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (kunst, parker m.v.) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Randers Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede

aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelserne med tillæg af omkostninger.

Finansielt leasede aktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver indregnes til kostpris og afskrives over den forventede levetid.

Omsætningsaktiver

Grunde og bygninger til salg er optaget til kostpris.

Andele af interessentskaber, som Randers Kommune har medejerskab til, samt ikke noterede aktier indgår i balancen til den indre værdi jf. senest foreliggende årsregnskab.

Øvrige værdipapirer er optaget til kursværdi.

Der optages ikke varebeholdninger i balancen.

Leasinggæld

Den kapitaliserede restleasingydelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse.

Langfristet gæld

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Hensatte forpligtelser

Ultimo hvert år hensættes et aktuarmæssigt beregnet beløb til dækning af pensionsforpligtelser vedrørende tjenestemænd, der ikke er fuldt forsikringsmæssigt afdækket. Der forudsættes en pensionsalder på 62 år.

Regulering af hensættelsen foretages via balancen.

Der skal som minimum foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsafregningen for 2013.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansæt-

telser optages til nominel værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Hensatte forsikringsforpligtelser til arbejdsskader er indregnet i balancen. En arbejdsskade registreres, når det er utvivlsomt, at fremtidige økonomiske fordele fragår kommunen og senest i det øjeblik Arbejdsskadestyrelsen har truffet afgørelse om erstatning. Arbejdsskader, som med overvejende sandsynlighed vil blive anerkendt af Arbejdsskadestyrelsen, kan registreres, inden der er faldet afgørelse i sagen. Arbejdsskadeforpligtelser skal som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsafregningen for 2014.

Hensatte forpligtelser afledt af retssager, erstatningskrav, miljøforurening mv. er indregnet i balancen med det bedste skøn over de omkostninger, der på balancedagen er nødvendige for at afvikle forpligtelsen.

Regnskabsopgørelse

Noter	Regnskabsopgørelse i mio. kr. (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2014	Korr.budget 2014	Regnskab 2014	Regnskab 2013
A. Det skattefinansierede område					
1	Indtægter				
	Skatter	-3.950,7	-3.948,6	-3.949,9	-3.794,2
	Tilskud og udligning	-1.852,7	-1.850,6	-1.851,3	-1.867,2
	Indtægter i alt	-5.803,4	-5.799,2	-5.801,2	-5.661,4
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Økonomiudvalget	561,6	562,7	495,0	495,3
	Børn- og skoleudvalget	1.476,0	1.524,2	1.467,9	1.410,0
	Beskæftigelsesudvalget	465,6	559,0	500,8	915,5
	Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparate	1.569,1	1.431,6	1.433,8	1.059,4
	Miljø- og teknikudvalget	186,1	173,5	180,9	195,5
	Kultur- og fritidsudvalget	162,4	165,6	157,2	155,3
	Sundheds- og ældreudvalget	1.184,3	1.219,7	1.223,9	1.181,1
	Erhvervs- og landdistriktsudvalget	15,6	27,0	17,8	11,5
2	Driftsudgifter i alt	5.620,7	5.663,5	5.477,2	5.423,6
	Renter mv	43,8	37,0	35,9	35,8
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-138,9	-98,7	-288,0	-202,1
	Anlægsudgifter (ekskl. Forsyningsvirksomhed, jordforsyning og ældreboliger)				
	Økonomiudvalget	-45,7	-68,1	-20,8	3,5
	Børn- og skoleudvalget	30,9	74,0	26,4	18,9
	Arbejdsmarkedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
	Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparate	0,0	-3,3	-7,0	8,6
	Miljø- og teknikudvalget	132,5	212,1	95,5	83,0
	Kultur- og fritidsudvalget	12,5	49,7	11,8	27,8
	Sundheds- og ældreudvalget	0,0	25,2	10,3	4,3
	Erhvervs- og landdistriktsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
	Anlægsudgifter i alt	130,2	289,6	116,2	146,0
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT OG ANLÆG	-8,7	190,9	-171,8	-56,1
	Jordforsyning				
	Køb og salg af jord	-22,2	-24,3	-13,2	-7,3
	Byggemodning	45,4	53,8	20,4	5,1
	Jordforsyning i alt	23,2	29,5	7,3	-2,2
	Ældreboliger	-34,8	-40,6	-44,9	-38,6
	Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0	0,0
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-20,2	179,8	-209,5	-96,9
	B. Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	0,0	0,1	-0,6	-7,3
	Anlæg (indtægter - udgifter)	0,0	6,9	0,6	0,7
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	0,0	7,0	0,1	-6,6
3	C. RESULTAT I ALT (A+B)	-20,2	186,8	-209,4	-103,5
	FIANSIERINGSOVERSIGT				
	Tilgang af likvide aktiver:				
	Årets resultat	-20,2	186,8	-209,4	-103,5
	Låneoptagelse	-112,3	-112,4	-92,7	-124,8
	Anvendelse af likvide aktiver:				
	Afdrag på lån	83,8	108,3	109,8	79,8
	Øvrige finansforskydninger	-29,5	18,3	30,8	228,6
	Ændring i likvide aktiver	-78,3	201,0	-161,5	80,2

Balance

Noter	Balance i mio. kr.	Ultimo 2013	Ultimo 2014
	AKTIVER		
5	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Grunde	400,6	393,8
	Bygninger	2.438,2	2.410,3
	Tekniske anlæg mv.	98,0	99,2
	Inventar	22,5	19,3
	Anlæg under udførelse	129,6	35,4
	I alt	3.088,9	2.958,0
	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	0,2	0,3
6	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Aktier og andelsbeviser m.v.	3.948,0	3.981,6
	Langfristede tilgodehavender	174,4	183,7
	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	-12,8	-12,6
	I alt	4.109,5	4.152,8
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VAREBEHOLDNINGER	0,0	0,0
	OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG	304,2	303,7
	OMSÆTNINGSAKTIVER - TILGODEHAVENDER	188,8	112,2
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VÆRDIPAPIRER	8,6	8,2
	LIKVIDE BEHOLDNINGER	33,9	243,5
	AKTIVER I ALT	7.734,1	7.778,7
	PASSIVER		
7	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	-50,4	-49,7
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-74,4	-74,5
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-3.268,5	-3.137,9
	Balancekonto	-982,4	-1.400,7
	I alt	-4.375,7	-4.662,7
8	HENSATTE FORPLIGTIGELSER	-932,9	-754,0
9	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER	-1.774,5	-1.755,0
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA M.V.	-33,3	-24,9
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER	-617,8	-581,9
	PASSIVER I ALT	-7.734,1	-7.778,7
10	Kautions- og garantiforpligtelser udgør 745,9 mio. kr.		
11	Eventualrettigheder udgør 239,9 mio. kr.		
12	Swapaftaler og valutaterminforretninger		

Noter

Note 1

Indtægter (mio. kr.)	Budget	Korr. budget	Regnskab
Kommunal indkomstskat	-3.546,6	-3.546,9	-3.546,9
Selskabsskat	-117,1	-117,1	-117,1
Anden skat på lignet visse indkomster	-1,4	-1,4	-2,0
Grundskyld	-253,9	-251,5	-252,0
Anden skat på fast ejendom	-31,7	-31,7	-31,9
Samlede skatter i alt	-3.950,7	-3.948,6	-3.949,9
Udligning og generelle tilskud	-1.574,3	-1.580,4	-1.580,4
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	23,2	23,2	23,2
Kommunale bidrag til regionerne	12,1	12,1	12,1
Særlige tilskud	-313,7	-305,5	-307,0
Refusion af købsmoms	0	0,0	0,8
Tilskud og udligning i alt	-1.852,7	-1.850,6	-1.851,3
Indtægter i alt	-5.803,4	-5.799,2	-5.801,2

Note 2

Personaleoversigt over antal medarbejdere (omregnet til heltidsansatte)	2013	2014
Kommunaldirektørens område	842,1	846,8
Børn, skole og kulturdirektørens område	3.371,4	3.344,5
Social og arbejdsmarkedsdirektørens område	840,1	937,8
Miljø og teknikdirektørens område	196,7	198,6
Sundhed og ældredirektørens område	2.228	2.193,5
I alt	7.478,7	7.521,3

En mere detaljeret personaleoversigt findes i bilagshæftet til årsberetningen.

Note 3

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene (mio. kr.)	Til 2014	Til 2015
Drift:		
Økonomiudvalget	33,4	58,7
Børn og skoleudvalget	52,9	55,7
Beskæftigelsesudvalget	-2	4,9
Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparate	6,6	16,0
Miljø- og teknikudvalget	-15	-10,2
Kultur og fritid	5	8,4
Sundheds- og ældreudvalget	17,9	-2
Erhvervs- og landdistriktsudvalget	10,7	9,3
I alt overførte driftsbevillinger til næste år	109,5	140,8
Skattefinansierede anlæg:		
Økonomiudvalget	-9,2	-8,8
Børn og skoleudvalget	35,9	47,9
Beskæftigelsesudvalget	0	0
Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparate	3,3	1,2
Miljø- og teknikudvalget	60,5	88,9
Kultur og fritid	36,3	37,9
Sundheds- og ældreudvalget	10,9	7,9
I alt overførte skattefinansierede anlægsbevillinger til næste år	137,7	175,0
Overførte anlægsbevillinger til næste år vedrørende jordforsyning	1,8	26,3
Overførte anlægsbevillinger til næste år vedrørende ældreboliger	0,9	2,5
I alt overførte anlægsbevillinger til næste år	140,4	203,8
I alt overførte bevillinger	249,9	344,6

Ovenstående overførsler vedrører alene beløb opgjort i forbindelse med afslutning af årsregnskabet.

Note 4

Øvrige finansforskydninger (mio. kr.)

Oversigt over væsentlige finansforskydninger i 2014

Ændringer i tilgodehavender ved staten (refusion og moms)	-113,3
Ændring i REPO forretning	50,5
Ændring vedr. beboerlån, lån til ejendomsskat og indskud i Landsbyggefonden	20,0
Øvrige ændringer i kort gæld og tilgodehavender	73,6
I alt	30,8

Øvrige finansforskydninger omfatter forskydninger i langfristede tilgodehavender og kortfristede tilgodehavender og kortfristet gæld.

Note 5

Anlægsoversigt i mio kr.					Materielle anlægs- aktiver under	Immaterielle	I alt
	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	udførelse m.v.	anlæg- aktiver	
Kostpris							
1.1.2014	400,6	3.328,7	209,1	111,7	129,6	0,3	4.180,0
Tilgang	-0,1	7,2	17,6	2,4	10,5	0,4	38,0
Afgang	-9,3	-33,5	-6,8			-0,3	-49,9
Overført	2,6	102,1			-104,7		0,0
Kostpris							
31.12.2014	393,8	3.404,5	219,9	114,1	35,4	0,4	4.168,1
Ned- og afskrivninger							
1.1.2014		-890,5	-111,1	-89,2		-0,1	-1.090,9
Årets afskrivninger		-113,7	-14,9	-5,6		-0,1	-134,3
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver		10,0	5,3			0,1	15,4
Ned- og afskrivninger							
31.12.2014		-994,2	-120,7	-94,8		-0,1	-1.209,8
Regnskabsmæssig værdi							
31.12.2014	393,8	2.410,3	99,2	19,3	35,4	0,3	2.958,3
Heraf selvejende	18,5	54,1	0,3	1,5			74,4
Samlet							
ejendomsværdi							
31.12.2014	1.209,6	2.622,8					3.832,4
Reserve ved evt. opskrivning							
til ejendomsværdi	815,8	212,5					1.028,3
Afskrivning over							
antal år	ingen	30-50	10/75/100	3-5	ingen	ingen	

Note 6

Aktier og andelsbeviser m.v. (mio. kr.)	Ejerandel	Indre værdi	Kommunens andel
I/S Fælles Forbrænding	43,0%	30,7	13,2
Sampension KP Livsforsikring A/S	2,6%	9.460,0	248,3
Randers Investeringsselskab A/S	31,6%	2,6	0,8
Aarhus Lufthavn A/S	18,5%	59,1	10,9
HMN Naturgas I/S	2,3%	1.977,4	46,3
Randers Spildevand A/S	100,0%	3.533,6	3.533,6
Randers Havn	100,0%	126,4	126,4
AB Klostergaarden	14,3%	14,1	2,0
I alt			3.981,6

Ikke-noterede aktier og andelsbeviser er indregnet i balancen efter indre værdis metode. Et selskabs indre værdi er dets egenkapital.

Langfristede tilgodehavender (mio. kr.)	Ultimo 2013	Ultimo 2014
Tilgodehavender hos grundejere	3,3	3,3
Udlån til beboerindskud	27,4	33,5
Indskud i Landsbyggefonden	-	-
Lån til betaling af ejendomsskatter	65,1	68,8
Andre tilgodehavender	38,6	38,1
Deponerede beløb for lån m.v.	40,0	40,0
I alt	174,4	183,7

Der er foretaget nedskrivning af forventet tab vedrørende udlån til beboerindskud og andre langfristede udlån. Den nominelle værdi af udlånene udgør henholdsvis 35,2 mio. kr. og 39,4 mio. kr. Der er ikke foretaget nedskrivning vedr. tilgodehavende hos grundejere og lån til betaling af ejendomsskatter, idet der ikke tidligere er konstateret tab på områderne.

Indskud i Landsbyggefonden skal ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler ikke værdisættes i balancen. Indskuddet udgør ultimo 2014 187,6 mio. kr.

Udlæg forsyningsvirksomheder (mio. kr.)	Ultimo 2013	Resultat i 2014	Ultimo 2014
Varmeforsyning	4,1	0,2	4,3
Andre forsyningsvirksomheder (renovation m.v.)	-16,9	0,1	-16,8
I alt	-12,8	0,3	-12,5

Note 7

Udvikling i egenkapital	Mio. kr.
Egenkapital ifølge regnskab 2013	-4.402,3
Primosaldokorrekationer *	26,6
Egenkapital 01.01.2014	-4.375,7
+ udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	0,7
+ udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver	-0,1
- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	130,6
+ indskud i Landsbyggefonden, tilbageført	187,6
+ udvikling på balancekontoen	
Resultat iflg. regnskabsopgørelsen	-209,4
Direkte posteringer på hovedkonto 9	-183,8
Regulering vedr. forsyningsvirksomhedernes finansielle resultat	-0,1
Opskrivning af aktier og indskud i selskaber mv.	-33,6
Afskrivning af restancer	-0,3
Reguleringer vedr. hensættelser m.v. **	-178,6
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	-605,8
Egenkapital 31.12.2014	-4.662,7

*) Primosaldoen er korrigeret jf ændringer til balancen i 2013

**) Vedrører regulering af hensættelser vedr. arbejdsskader, pensionsforpligtelser, hensættelser til tab m.v.

Note 8

Hensatte forpligtelser

Pensionsforpligtelsen for aktive og fratrådte tjenestemænd, pensionerede tjenestemænd, efterlevende ægtefæller og børn er aktuarmæssigt beregnet af Sampension, forudsat et pensioneringstidspunkt på 62 år. Der er senest udarbejdet aktuarberegning af forpligtelsen ultimo 2013, men i 2014 er der foretaget en nedskrivning af den samlede pensionsforpligtelse som følge af en ændret investeringsstrategi hos Sampension. For de tjenestemænd, der i forbindelse med udskillelsen af Randers Kommune Værker nu er tilknyttet Verdo, har Randers Kommune fortsat pensionsforpligtelsen. Som følge heraf har Verdo afgivet en sikkerhedsstillelse over for Randers Kommune for disse forpligtelser, som er opgjort til 58,4 mio. kr.

Jf. Randers Kommunes forsikringspolitik har kommunen i overvejende grad baseret sig på selvforsikring herunder også vedrørende arbejdsskader. De enkelte områder er ikke belastet med præmiebetaling. Der er i stedet sket reduktion af områdernes budgetter.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningers over/underskud i forhold til "hvile i sig selv", det fastlagte budget og den opgjorte forpligtelse.

Kommunens selvforsikringsordninger	Budget 2014	Forbrug	Over/underskud
Arbejdsskader	9,2	5,5	3,8
Tingskader	10,1	9,4	0,7

For arbejdsskader er der en aktuarmæssig beregnet forpligtelse ultimo 2014 på 192 mio. kr. Beregningen er foretaget for de skader, der er sket i perioden 2003 - 2014. Beregningen skal ses i sammenhæng med, at der i samme periode kan opgøres et akkumuleret mindreforbrug i størrelsesordenen 200 mio. kr. set i forhold til alternativet med forsikringsmæssig afdækning. Hvis arbejdsskaderne skulle forsikringsmæssigt afdækkes, ville den årlige præmie være ca. 26 mio. kr. i 2014 prisniveau.

Hensatte forpligtelser omfatter også hensættelser vedrørende retssager anlagt mod kommunen (7,2 mio. kr). Forsyningssekretariatets krav om vejbidrag (6,4 mio. kr) og deponi vedrørende affald (9,5 mio. kr.).

Note 9

Sammensætning af langfristet gæld (mio. kr.)	2013	2014
Selvejende institutioner med overenskomst	7,5	6,9
Realkredit	2,5	2,4
Kommunekredit*	953,9	970,1
Pengeinstitutter	35,8	32,9
Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor (rente- og afdragsfrie)	17,3	12,2
Gæld vedr. finansielt leasede aktiver	20,9	21,4
Langfristet gæld i alt (ekskl. ældreboliger)	1.037,9	1.045,9
Gæld vedr. ældreboliger	736,6	709,1
Langfristet gæld i alt	1.774,5	1.755,0

Udvikling i langfristet gæld	2014
Gæld primo	1.774,5
Ordinære afdrag på lån	-109,8
Låneoptagelse	92,7
Regulering af leasinggæld	0,4
Indeks-/kursregulering af gæld	-2,8
Gæld ultimo	1.755,0

* Randers kommunes andel af gæld eksponeret i udenlandsk valuta udgør 5%

Note 10

Kautions- og garantiforpligtelser (mio. kr.)	2014
Kautions- og garantiforpligtelser	745,9

Specifikation af kommunens kautions- og garantiforpligtelser fremgår af "Bilag til årsberetningen"

Note 11

Eventualrettigheder og -forpligtelser (mio.kr)

Eventualrettigheder	2014
Idrætsformål	26,7
Kulturformål	8,1
Skoleformål	14,9
Sociale institutioner	0,7
Boligformål	189,5
I alt	239,9

Eventualforpligtelser	2014
Naturgas Midt-Nord I/S, solidarisk hæftelse for langfristet gæld	1.339,8
Udbetaling Danmark, solidarisk hæftelse for optagelse af lån til etablering	573,8
SKAT momsreguleringsforpligtelse	0,2
I alt	1.913,8

Note 12

SWAP-aftaler

(mio. kr.)	Rente	Udløbsdato	Valuta	Hovedstol	Restgæld	Markeds- værdi
Nordea	3,58	01.01.36	DKK	105,7	95,0	-25,2
Nordea	4,33	11.10.29	DKK	444,8	305,6	-79,8
Nordea	3,84	11.10.29	DKK	33,7	28,0	-6,4
Nordea	4,00	04.01.38	DKK	52,1	51,2	-16,6
Nordea	4,02	15.10.2037	DKK	24,5	23,9	-7,7

Randers Kommune anvender renteswaps til at mindske rente- og valutarisikoen på kommunens låneportefølje. Samtlige lån i porteføljen er optaget til variabel rente. Ultimo 2014 er 54 % af porteføljen omlagt til fastrente via renteswaps med henblik på at opnå budgetsikkerhed.

Randers Kommune

Laksetorvet

8900 Randers C

Telefon 8915 1515

Telefax 8915 1020

randers.kommune@randers.dk

www.randers.dk